GENEL-İŞ

emek

onbeş günlük işçi gazetesi

Türkiye genel hizmetler işçileri sendikası yayın organıdır

YÜCEL YAMAN KÜTÜPHANESİ

REFERANDUM

15 günün takvimi

23 EKİM 1974 PAZARTESİ

- Ecevit: "Halk Sektörünü eritecek formül içinde ken dimizi eritemeyiz."
- Maliye Bakanlığı 1975 bütçesini 91 milyar olarak planladı.
- Korutürk, ülkenin istifa etmiş hükümetlerle yönetil me süresinin uzadışına dikkati çekti.
- Taylan: "Gerici zihniyete karşı ulusca kesin bir tutum almalıyız" dedi.
- Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Kıbrıs sorununu gö rüştü.

29 EKİM 1974 SALI

- Devrilen traktör remorkündeki pamuk işçilerinden , dokuzu öldü.
- Türkiye Elektrik Kurumu barajlarda yeterli su birikmezse bu yıl da enerji kısıntısına gidileceğini bildirdi.
- Cumhuriyetin 51.nci yıldönümünü kutladık.
- Tütünde baş fiyatın geçen yıla oranla 3-5 lira daha fazla olacağı açıklandı.

30 EKİM 1974 ÇARŞAMBA

- Ecevit, CHP'nin seçim sisteminin temelinden değiştirilmesi görüşünde olmadığını söyledi.
- Erzurum Yavuz Selim İlköğretmen Okulu'nun 9 öğrencisi saldırıya uğradı.
- CHP'li Milletvekili Süleyman Genç, gençlerin politikadan soyutlandırılmak istenildiğini ileri sürdü.
- Orgeneral Alpkaya: "Yeni Yunan Fantomları hava gücü dengesini bozmayacak; İtalya'dan F-104'ler alıyoruz.

31 EKİM 1974 PERŞEMBE

- Yazıişleri Müdürü ile bir muhabir Kıbrıs konusunda, hatalı yazı yazdıkları için Güvenlik Mahkemesinde yargılandı.
- CİA'ya mensup olduğu öne sürülen Amerikalı bir subayın Ankara'daki evi kurşunlandı.
- Denizaşırı ülkelerdeki ABD diplomatlarının dörtte birinin CİA ajanı oldukları iddia edildi.
- İlaç kâr oranlarının düşürülmesini kınayan eczacı lar, Bakanlığı eczanelerini kapatmakla tehdit ettiler.

1 KASIM 1974 CUMA

- Gıda sanayii piyasaya girince pastörize süt bulunamaz oldu.
- Türk-İş, Hükümet bunalımından yararlanan bazı işverenleri işçiye baskı yapmakla suçladı.
- Türk Metal-İş Sendikasına üye 4500 işçi, MKE'de işi durdurdu.
- BM Genel Kurulunda konuşan Avusturya delegesi Kıbrıs'ta göçmenlerin siyasal çıkar konusu yapılmasını eleştirdi.

2 KASIM 1974 CUMARTESİ

- Irak-İskenderun Boru Hattı ihalesinin gecikmesi hazineyi 100 milyon lira zarara soktu.
- . Ziraat Mühendisleri Odası, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında "Dine dayalı bir görüşün egemen kılığını" bildirdi.
- BM Genel Kurulunun Kıbrıs sorununa ilişkin kararı, olumlu karşılandı.
- Avrupa Parlamentosu Başkanı: "Amacımız Akdenizin temel devleti olan Yunanistan ile Türkiye arasında denge kurulmasıdır."

3 KASIM 1974 PAZAR

- Demirel, Ecevit'in 9 önerisini reddetti.
- Türk-İş, 20 Kasıma kadar Hükümet kurulmazsa bir günlük genel greve gidilecek .
- Kıbrıs'ta sekiz milletvekili "Özgürlük grubu"adıylc bağımsız bir grup kurdular.
- CHP Tekirdağ Milletvekili Yılmaz Alpaslan: "Ecevit'in kuracağı azınlık hükümetine güvenoyu verilmezse 185 CHP milletvekili TBMM üyeliğinden istifa edecek."
- Ecevit, CHP örgütünün seçime hazır olmasını istedi.

4 KASIM 1974 PAZARTESİ

- Korutürk, Türkiye'nin kendisini siyasal ve sportif alanların yanısıra bilimsel alanda da göstermesi gerektiğini söyledi.
- 1974'ün ilk alta ayında 424 bin 525 kişi yurt dışına çıktı.
- Çukurova'da 30 bin işçinin oy kullanacağı referandum başladı.
- CHP'li dört genç "Ölüm orucu" tutmaya başladı.
- Adana Belediye Başkanı, CHP'li delege ve temsilcilerden güvenoyu isteyecek.

5 KASIM 1974 SALI

- İstanbul'da Akademilere bağlı yüksek okullarda 25 bin öğrenci boykot yapıyor.
- Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı grev, lokavt, boykot, toplantı ve gösterilerin izne bağlandığını açıkladı.
- M.K.E'de direnişi sürdüren 137 işçi Sıkıyönetimce , gözaltına alındı.
- Kıbrıs'ta terhis edilen askerlerin yerine bir jest olarak yenilerinin yollanmıyacağı belirtiliyor.

6 KASIM 1974 ÇARŞAMBA

- Mektupla öğretim için müracaatın fazlalığı karşısında alınacak öğrenci sayısı 70 bine çıkarıldı.
- Akademi ve Yüksek Okullarda boykot yapan öğrenci sayısı 30 bine ulaştı.
- İstanbul'da kilosu 100 liradan satılan pastırmanın Erzurum'da 36 liraya alıcı bulmadığı açıklandı.
- Ecevit'in hükümeti kurma konusunda güçlükler belirdi.

7 KASIM 1974 PERŞEMBE

- Ecevit Hükümeti kurma görevini iade etti. Ecevit: "Hükümeti; bize ortak olmayanlara, kırmızı oy verenlere ve hükümeti işgal ettiğimizi öne sürenlere bırakacağız" dedi.
- Demirel, Feyzioğlu ve Türkeş üçlü bir toplantı yaptılar, Feyzioğlu "gelişmeleri bekliyoruz" dedi.
- Kissinger'i ve Rektörü protesto için ODTÜ öğrenci leri boykota başladı.

8 KASIM 1974 CUMA

- Üniversitelerin kapısını tutan tertipçi komandolar devrimci öğrencilere saldırdılar. Sağcılar ODTÜ ve Hacettepe'ye silahlı baskın yaptı, iki öğrenci ağır yaralandı.
- Çağdaş Metal-İş CHP'yi ve Ecevit'i destekliyor. Işıklar, sağ partilerin ülkeyi kargaşaya ittiğini iddia etti.
- Ecevit: "Bunalımdan yararlanan bazı çevreler, rejimi yine tehdide başladı."
- İstanbul'da da Kissinger'i protesto yürüyüşü yapıldı.

9 KASIM 1974 CUMARTESİ

- Ecevit: "Bunalımdan çıkmanın tek yolu seçimdir" de di.
- Polisin vurduğu Ortaokul öğrencisi karakoldu ameliyat edilmek istendi. Gece geç vakit evine dönerken, karakola gitmek istemiyen genci karnından vuran polis, önce tutuklandı, sonra serbest bırakıldı...
- Erbakan: "CHP'liler ayrılırsa 7 MSP'li Bakan 7 Bakanlığa vekalet eder, Başbakan Vekili olarak da 10 Bakanlığa atama yapması için Korutürk'e başvurum."

10 KASIM 1974 PAZAR

- Başbakan Afyon'un bir köyünde temel attı. Ecevit sordu "Çözüm yolu nedir" halk cevap verdi "Erken seçim"
- AP, DP ve CGP Erbakan'ın "Hükümeti devam ettiririm" sözüne karşı çıktılar.
- Devlet Bakanı İsmail Hakkı Birler, 12 sayılı kararnamenin 1 Mart tarihinde yürürlüğe gireceğini söyledi.
- CHP Gençlik Kurultayı son faşist saldırılar kınadı.
- Konya'daki fırıncıların grevi ertelendi.

11 KASIM 1974 PAZARTESİ

- Devletbaşkanı Korutürk'ün Başkanlığında Çankaya Köşkü'nde yapılan Liderler toplantısında DP Genel Başkanı Bozbeyli siyasi parti liderlerinin katılmayacağı seçim hükümeti önerdi.
- İlaç kar oranları düşürüldü.
- Karadeniz Teknik Üniversitesindeki Atatürk'ü anma törenine 17 öğretim üyesi ile 8 öğrenci katıldı.
- CHP'li 41 il Gençlik Kolu Başkanı Gençlik Kolları, Kurultayının geçersizliğini öne sürdü.
- İzmir CHP Merkez İlçe Başkanlığını, Ahmet Düzovalılar kazandı.

GENEL-İŞ

TÜRKİYE GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR

GENEL -İŞ Sendikası adına sahibi Abdullah BAŞTÜRK

Genel Yayın Müdürü İsmail Hakkı ÖNAL

★☆★

Bu sayıdan sorumlu Yazıişleri Müdürü Erol SARAÇOĞLU

★☆★

GENEL -İŞ EMEK'in bu sayısı GENEL-İŞ Basın Bürosunda tertip edilmiş Dizgi ve Filmler Hitit Ajans Matbaacılık Offset tesislerinde hazırlanmış ve Tercüman Gazetecilik ve Matbaacılık A. Ş. Tesislerinde basılmıştır.

★☆★

Fotoğraflar: Şehir Fotoğraf Ajansı

GENEL-İŞ EMEK Basın Ahlak Yasasına uyar

İDAREHANE
Süleyman Sırrı Sokak 2/4
Telefon: 17 54 59-17 52 67
YENİŞEHİR
ANKARA

★☆★

YIL: 9-SAYI: 230
FİYATI: 50 KURUŞ
BASILDIĞI TARİH
15 KASIM 1974

Kapak ve Grafikler: GRAFİK STÜDYO S

GENEL-İŞ EMEK'in bu sayısı 20 bin adet basılmıştır.

GENEL-İŞ EMEK

HALK 'ERKEN SEÇİM' İSTİYOR

CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit, Dereçine köyünde bir üretici kooperatifinin kurduğu meyvesuyu fabrikasının temel atma töreninde yaptığı konuşmada, "Türkiye'de halk iktidarı, bunca yıllık demokrasiye rağmen henüz yeterince gerçekleşememiştir." demiştir.

Ecevit'in konuşması özetle şöyledir:

"Hükümet sorununa sorumlu siyaset adamları çözüm bulamadığında, halka danışalım, çözümü halktan isteyelim diyenlere kuşkuyla, kızgınlıkla bakılırsa, o ülkede henüz halk iktidarını, halkın siyasete, yönetim ağırlığını koymasını istemeyenler var demektir.

Bugün rahmet dileğiyle ve şükran duygularıyla andığımız Atatürk, herşeyin bittiği, devlet gücünün tükendiği sanılan bir dönemde ancak halka güveninden aldığı güçle Kurtuluş Savaşını başlatabilmiş, bir yıkıntının üzerine yeni ve güçlü bir devlet kurabilmişti.

İnanıyorum ki ülkemize ekonomik kurtuluşu da halk kazandıracaktır.

Halk sözü, halk kavramı ürkütür bazılarını, hele halk iktidarı dediğimizde, kendilerini halkın üstünde görenlere veya görmek isteyenlere bir ürküntü gelir. Neymiş bu halk iktifarı ? derler. Rejimimiz millet iradesine dayanmıyor mu ki, halk iktidarda değil, halk iktidara gel - meli diyorsunuz, derler.

Eğer bir ülkede yüksek öğrenimin kapıları halk çocuklarından çoğuna kapalıysa ve o yüzden halk çocuklarının çoğu ülkeyi yönetebilecek durumlara erişebilme u mudundan yoksunsa, o ülkede halk iktidarı olamaz. Eğer bir ülkede bazılarının her türlü bakımı en iyi koşullarla yapılırken halk çoğunluğu hasta olduğunda bir hastahane yatağı için ona buna yalvarmak, varını yoğunu muayenehanelere yatırmak zorunda kalıyorsa o ülkede halk iktidarda değil demektir. Eğer bir ülkede devlet dairelerinin kapıları, bankaların kasaları, kimi için ardına kadar açık, Köylü için daraçıksa o ülkede halk iktidarı yok demektir. Eğer toplum sorunları tartışılırken, sorunlara çözüm aranırken toplumun üst katlarında yaşayanların düşünceleri sorulur, öğrenilir köy ya da gecekondu kahvesinde o sorunları görüşen halkın düşünceleri bilinmez, sesi duyulmazsa o ülkede halk henüz iktidara gelmemiş demektir.

Hükümet sorununa sorumlu siyaset adamları çözüm bulamadığında halka danışalım, çözümü halktan isteye - lim diyenlere kuşkuyla, kızgınlıkla bakılırsa, o ülkede henüz halk iktidarını, halkın siyasete, yönetime ağırlığı nı koymasını istemeyenler var demektir.

Bu ölçülere vurulduğunda Türkiye'de halk iktidarı bunca yıllık demokrasiye rağmen henüz yeterince ger - çekleşememiştir ama gerçekleşmesi yolunda adımlar a tılmıştır, atılmaktadır. Örneğin gençlere, yüksek öğre - nim kapıları açılmıştır.

Bu yıl, köylülerin, üretici ve işçilerin, kooperatifleri ne devletin ve bankaların kapıları daha çok aralanmağa başlamıştır. Sendikalar halktan bir bölümünün olsun yönetime bir ölçüde ağırlığını koyabilir düzeye erişmiş tir. Fakat halkın asıl güçlenmesi yönetime ve siyasete ağırlığını gerçek gücüyle orantılı olarak koyabilmesi, üretici halkın işçisiyle, köylüsüyle, esnafıyla, memuruyla tüm çalışanların, ekonomik alanda örgütlenmele - riyle küçük tasarruflarını biraraya getirip büyük fabrikalar kurabilir. Böylelikle ülke ekonomisine yön vere bilir duruma gelmeleriyle sağlanabilir.

Ekonomik güçle siyasal güç birbirinden ayrılmaz. Ekonomik güç kimdeyse siyasal güç de onda olur. eğer ekonomik güçün tümü devlette toplanırsa devlet halkı ezer...

Eğer ekonomik gücün büyük bölümü bir avuç insanda yoğunlaşırsa o bir avuç insan halkı sömürür, devlet yönetiminde ağırlığını halktan daha çok duyurur. Türk halkı artık, refahın ve sosyal adaletin olduğu kadar, kalkınmanın olduğu kadar siyasal güçlenmenin de yolunun ekonomik alanda örgütlenmekten ve güçlenmekten geçtiğini görmüştür. İşçilerin sendikalarda örgütlenişi gibi, köylüler de kooperatiflerde örgütlenmenin gereğini duymaktadır."

HAŞHAŞ SORUNU

Başbakan Ecevit konuşmasında, çağımızda gerçek milliyetçiliğin halkçılıktan ayrı düşünülemeyeceğini belirterek, haşhaş sorununa da değinmiştir:

"Herşeyin üstünde halkı düşündüğümüz içindir ki, geçimi bü yük ölçüde haşhaş üretimine dayalı yörelerde, haşhaş ekiminin yeniden yapılabilmesini sağladık. Bunu sağlarken milliyetçiliğin de gereğini yerine getirmiş olduk.

Bazı ülkeler ve Birleşmiş Milletler, afyon kaçakçılığını önleyemeyeceğimizi söylüyor, bizi engellemeye uğraşıyorlardı biz

Devamı Sayfa 15'de

Yorum

Seçime doğru!..

İki ay kadar süren hükümet bunalımı sonunda çözüme yaklaşmış ve Kontenjan Senatörü Ord. Prof. Dr. Sadi Irmak, Devletbaşkanı Fahri Korutürk tarafından yeni hükümeti kurmakla görevlendirilmiştir.

Kontenjan Senatörü Sadi Irmak tarafından kurulacak olan hükümet erken seçim koşulu göreve başlayacaktır. Ve böylece de halkımızın istediği yerine getirilmiş olacaktır.

14 Ekim 1973 seçimlerinden sonra kurulan CHP-MSP koalisyon hükümetinin bozulmasından ve Başbakan Bülent Ecevit'in istifasını Devletbaşkanına sunmasından sonra geçen iki ay içinde, hükümetin kurulması çalışmaları sürdürülmüş ve hiç bir olumlu sonuç alınamamıştır. Gerek muhalefet partilerinin, gerek hükümetin bir kanadını oluşturan MSP'nin uzlaşmaz tutumları sonucu Başbakan Ecevit, uzun olmayan makul bir süre daha bekleyeceklerini, bu süre içinde diğer partilerin bir hükümet kurmadıkları veya seçime yanaşmadıkları halinde hükümetten çekileceklerini söylemesi ve de bu sözün özellikle halkın isteği olması, muhalefet partilerinin eteklerini tutuşturmaya yetmiştir. Onun içindir ki, son olarak Çankaya Köşkü'nde Devletbaşkanı Fahri Korutürk Başkanlığında yapılan ve Parlamentoda grubu bulunan partiler liderleri seçimin kaçınılmaz olduğuna ilk kez değinmişlerdir.

14 Ekim 1973 seçimlerinden sonra parlamento aritmetiğinin ortaya çıkardığı zorluklar göstermiştir ki, böyle durumlarda kurulacak olan koalisyon hükümetleri ülkenin sorunlarını çözecek güçten yoksundurlar. Böyle hükümetler iş başında olduğu sürece halk yararına, çalışanlar yararına hiç bir olumlu adım atılamaz. Buna karşın Ecevit hükümeti, çalışanların rahat bir nefes almalarını sağlayacak olan asgari ücreti tek tip olarak 40 liraya çıkarabilmiştir. Yapılması gereken daha yığınlarca iş varken, ortaklık hükümeti bunlardan ancak birkaç tanesini yapabilmiştir. O da herkesçe bilindiği gibi Ecevit'in şahsi gayreti ile olmuştur.

Çözüm bekleyen yığınlarca sorun varken, aynı kadro ile veya da bugünkü parlamentonun içinden çıkacak herhangi bir kadro ile çözüm bekleyen bu sorunları halletmek hayalden öteye anlam taşımaz. Bunu çok iyi değerlendiren Ecevit ve onun etrafından kenetlenen halk yığınları, emekçi kitleleri erken seçimin kaçınılmaz olduğuna işaret ediyorlardı. Halkın çoğunluğunun aynı doğrultuda olduğunu gören sağ partiler liderleri, birden ağız değiştirerek, erken seçimden söz etmeye başladılar. Belki de kızgınlığı beliren halkın çileden çıkmasını göğüsleyemeyeceklerini anlamışlardı sonunda.

Seçime doğru yaklaşırken, adım adım yaklaşırken, emekçilerin ve halkın kapitalizmin savunucularına "DUR" demeleri gelecek için umut vermektedir.

genel-iş emek.

araştırma-3.

Osman Nuri KOÇTÜRK

BİZDEN ÖTESİ....

Genel-İş'in üyeleri talihli kişilerdir. Güçlü bir sendikada örgütlenmiş yasal ve demokratik haklarını koşulları kollayarak eksiksiz alma durumunda olan bizlerin ötesinde, örgütlenememiş sesi olduğu duyulmayan milyonlarca insan çalışıyor Türkiye'de....

Sosyal Sigortalar Kurumu'na tabi işyerlerinde çalışmak ve sendikalı olmak bir tür mutluluktur.

Görüyorsunuz ki adamlar bizim durumumuzda olan 1.5 milyon insandan dokuz yılda tam 135 milyar TL. haraç almışlar. Ötemizdeki milyonların, özellikle Çukurova ve Ege'de elçiler aracılığı ile iş bulup, ağaların pamuk tarlalarında çapa çapalayanların, pamuk devşirenlerin Tanrı yardımcısı olsun diyelim...

Fakat biz işçiler olarak onların sorunlarına yabancı kalamayız. TRT'nin radyo ve televizyon proğramlarını izliyenler bu insancıkların yaşadıkları koşulları öğrendiler. Gerçekleri ulus olarak biliyoruz.

Kepekli ekmek ve yavan ayranla gün batana kadar çalıştırılıp sömürülen, çoluk çocuğuyla Tanrı'nın kırında perişan edilen kardeşlerimizin durumları bizden çok daha kötü...

Bizim ötemizde, bizden çok daha zor koşullara göre yaşayan ve çalıştırılan milyonlar olduğunu bilerek hareket edeceğiz, hiçbir zaman rehavete kapılmayacağız. Demokratik düzen ve bu düzenin getirdiği yasalar haklarımızı sonuna kadar almanın yöntemini belirlemiştir. Toplu sözleşmede karşımıza dikilerek işçi ücretleri artışları enflasyon yaratıyor, greve giderseniz milli ekonomimiz sarsılır diyenlere yukardaki bulguları gösterecek, bir diyecekleri olup olmadığını soracağız.

İnsana ve emeğe değer veren bir Anayasa'nın egemen olduğu dönemde sigortalı işçilerden 135 milyar TL. aktararak hesaplarına geçirmeyi başaranlar, demokratik haklarımızı iyi kullanamazsak bizden ötesini daha çok sömürecek ve haram milyarlarını araç gibi kullanarak sömürüyü yoğunlaştıracaklardır. Asgari ücretin ne olduğu yasalarla tanımlanmıştır. Bu ücreti eksiksiz alacağız. Fiyatlar yükseldikçe daha çok ücret istiyecek vermezlerse yasal icaplarını tamamlayarak greve gideceğiz. Kanunlara, bilime ve gerçeklere uyularak verilen bilinçli mücadele Türkiye'yi ve bizim ötemizdeki ezilen işçi gruplarını kurtaracak, sömürü son bulacaktır.

Gerçeklerimizi lâfla değil, sayılarla öğrenmek ve bizden alınanla bize verileni santimine kadar bilmek gerekiyor. Bunu yapacak, bilmiyenlere, bilmek istemeyenlere anlatacağız.

Amacımız yalnız kendimizi değil, bizden ötede daha çok sıkıntı çekenleri de kurtarmak, ülkenin gerçek sahibinin ve efendisinin işçilerle köylüler olduğunu ispatlamaktır.

HARAM MİLYARLAR

Halkımız hak edilmeden kazanılan paraya ve mala haram der. İşçiyi ve işçi ailesini yoksulluk ve açlık ortamında yaşatarak edinilen servet ve yığılan sermayeye helâl gözüyle bakamıyoruz.

İşçinin tek gelirinin ücreti olduğu bilinmektedir. Bu ücretin işçi ve işçi ailesinin zorunlu ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde olması gerektiğide yasalarla belirlenmiştir. Oysa çalışanların mutlu kesimi olarak farz ve kabul etmemiz gereken Sosyal Sigortalar Kurumu'na tabi işyerlerinde çalışan işçilerin, 1965 yılından bu tarafa asgari ücret olarak almaları gereken miktarın yarısı kadar ortalama ücretler karşılığı çalıştırıldıklarını, işverenlerin bu durumda bile ücretlerin yüksek olduğundan yakındıklarını rakamlar vererek açıklamıştık. On yıldır bazen açlık ve bazen sefalet ücretleri karşılığı çalıştırılan işçilerimiz, toplu sözleşme ve grev hakları olmasına rağmen durumlarını bir türlü düzeltemediler. Bunun pek çok nedenleri var. Biz bu nedenlere değinmeden işverenlerin işçi ve işçi ailesinin geçiminden, kendi hesabına aktardığı haram paranın yaklaşık hesabını yapmaya çalışacağız.

1965 yılında asgari ücret olarak alması gereken para miktarı 44.06 TL. iken ortalama 21.61 TL. bir cari ücret karşılığı çalıştırılan sigortalı işçiler, patronlarına her gün 22.45 TL. haraç ödemiş ve patron da bu parayı hesabına geçirmiş bulunuyordu. Bu rakam 365 ile çarpılacak olursa, işverenin bir işçiden bir yılda sağladığı gelirin 81.94 TL. civarında olacağı görülür. Resmi istatistik verilerine göre 1965 yılında çalışan sigortalı işçi sayısı 895.802 olduğundan patronların geliri hayli büyük olmuştur. Bu iki sayının çarpımı ile 7 milyar 340 milyon 201 bin 588 TL.'na ulaşan bir haksız kazancın söz konusu olduğunu görüyoruz. 1965 yılını izleyen yıllarda bu miktarın nasıl değiştiği, cetvelde gösterilmiştir.

Çalıştırılan işçilerden sızdırılan bu para, onun dokularını yiyerek ve kıyasıya sömürülerek ödediği paradır. İşçi sayısı artarken farkların büyümüş olması patronların çıkarını her geçen yıl biraz daha büyütürken, işçi ve işçi ailesinin beli bükülüyor, yoksullaşma hızlanıyordu. 1972 yılında sigortalı işçi sayısı 1.525.012'ye ulaşırken, işverenlerin bu sayıda işçiden haksız olarak hesaplarına aktardıkları para miktarı 26 milyar 598 milyon, 550 bin 36 TL. olmuş, 1965 yılına oranla yaklaşık olarak dört kat büyümüştü.

DÜŞÜK ÜCRET ÖDEME NEDENİYLE İŞÇİDEN SAĞLANAN GÜNLÜK, YILLIK VE DOKUZ YILLIK HAKSIZ GELİR NE KADARDIR?

YILLAR	ORTALAMA CARİ ÜCRET	HESAPLANAN ASGARİ ÜCRET	BİR İŞÇİDEN BİR GÜNDE AKTARILAN	BİR İŞÇİDEN BİR YILDA AKTARILAN	SİGORTALI İŞÇİ SAYISI	SİGORTALI İŞÇİLERDEN DOKUZ YILDA AKTARILAN
	TL.	TL.	TL.	TL.	Kişi	TL.
1965	21.61	44.06	22.45	8194	895.802	7.340.201.588
1966	23.53	45.54	22.01	8033	991.510	7.964.799.830
1967	25.84	50.94	25.10	9161	1.069.387	9.806.654.107
1968	28.22	55.70	27.48	10020	1.206.175	12.085.873.500
1969	32.13	58.08	25.95	9471	1.261.856	11.951.036.176
1970	35.32	61.22	25.90	9453	1.313.500	12.416.515.500
1971	39.32	76 98	37.66	13745	1.404.816	19.309.195.920
1972	43.88	93.78	49.90	17113	1.525.012	26.097.530.356
1973	51.70	103.08	51.38	18753	1.525.012	28.598.550.036
DOKUZ YILLIK HAKSIZ KAZANÇ TOPLAMI.....						135.570.357.013

KAYNAK: Türkiye İstatistik Yıllığı, 1973 ve Sosyal Demokrat Sendikalar Konseyi Tarafından Hazırlanan Asgari Ücret Raporu, 1972'ye göre hesaplanmıştır.

Sermayenin böylesine hızlı büyümesi teknik gelişme veya ihracata değil de işçinin sömürülmesine bağlı bulunuyorsa, o zaman yoksullaşmanın, hızla geliştiğini kabul etmek lazımdır. Patronlar yoksul bir kalabalığın daha da yoksullaşmasının ardından neleri getireceğini iyi bilirler.

Fiyatları alabildiğine yükseltip, ücretleri düşük tutarak gerçekleştirilen emek vurgununa ilgisiz kalan, tutumlarıyle bunu kolaylaştıran siyasal kadrolara gelince, onların sorumluluğu işverenlerden çok daha büyüktür. Çünkü bu dönemde emeği koruyucu bir Anayasa geçerliğini koruyordu.

Vurgunun Çapı:

Dokuz yıllık bir dönemde yalnız Sosyal Sigortalar Kurumu'na tabi işyerlerinde çalışan işçilerden haksız olarak sağlanan para miktarı yaklaşık olarak 135 milyar 570 milyon357 bin 13 TL. dır. Türkiye nin bir yıllık bütçesini aşan bu para, yoksul işçilerin sırtından tahsil edilmiştir. Ancak Türkiye'de 1,5 milyon değil, 10 milyonu aşkın insan çalışmaktadır. Toprakları olmadığı için tarım kesiminde çok daha kötü koşullar altında çalışan milyonlarca ırgatın durumu dikkate alınacak olursa, 135 milyar üç dört kat büyütülebilir.

Ücretlerin fiyatları aşacağı ve önünde gideceği vaadi bu gün de gerçekleştirilmiş değildir. Talihsiz bir ortaklık haline geldiği için yarı yoldan çözülen koalisyon, asgari ücretleri 25 TL. 'ndan 40 TL.çıkarmaktan öteye birşey yapamamış ve fiyat yükselmeleri, devam etmiştir.

Bu durumda emek vurgunu bugünde sürdürülüyor. Vurgunun çapı 1974 yılında çok daha bayak olacak patronlar palazlanmaya devam edeceklerdir.

Kesimler:

Özel kesimin 1965-1973döneminde sermaye yanlısı iktidarların işbaşında bulunmaları nedeniyle çeşitli avantajlar sağladığı, kamu kesimine oranl daha çok işçi çalıştırdığı bilinmektedir. İstatistik verilerine göre bu kesimde işçi ücretleri düşük kalmış, kamu kesimi daha yüksek cari ücretler ödemiştir. Bu neden le hem daha az işçi çalıştıran ve hem de daha yüksek cari ücretler ödeyen kamu kesiminin emek vurgunundan sağladığı pay düşük kalmıştır.

İşten anlamayan, politik nitelikleri bilimsel formasyonun dan çok daha güçlü Genel Müdürlerin yönetimindeki İktisadi Devlet Kuruluşlarının sürekli olarak zarar etmeleri bi raz da buna bağlanabilir. Özel kesim görülmemiş bir şekilde güçlenip palazlanırken, kamu kesiminin yıpratılmasının siyasal amaçları olduğu unutulmamalıdır.

Yoksullaşma:

Özel kesimle sermaye yanlısı politikacının doğrudan doğruya veya dolaylı olarak güçlendirildiği dokuz yıllık dönemden, Türkiye'de yatırım yapan yabancı sermayenin de payını aldığını unutmamalıyız. Bütün bu grupların palazlanması bahasına hoyratça sömürülen işçilerle, belirli bir azınlık arasındaki uçurumun giderek derinleşmesi sosyal ve politik sonuçlarını berabe-

Devamı Sayfa 15 te

rinde getirdiğinden, paraca güçlenenler, politik güçlerini, yitirmişler, son seçimlerde hezimete uğramışlardır. Aldığı ücretle ailesinin besin ihtiyaçlarını karşılayamayan milyonlarca işçi sefalet ve açlık ortamında çalışmaya zorlanır -

1965 - 1973 YILLARI ARASINDA İŞVERENLERİN ÇALIŞTIRDIKLARI SİGORTALI İŞÇİLERİN TÜMÜNDEN HAKSIZ OLARAK AKTARDIKLARI PARA MİKTARI.

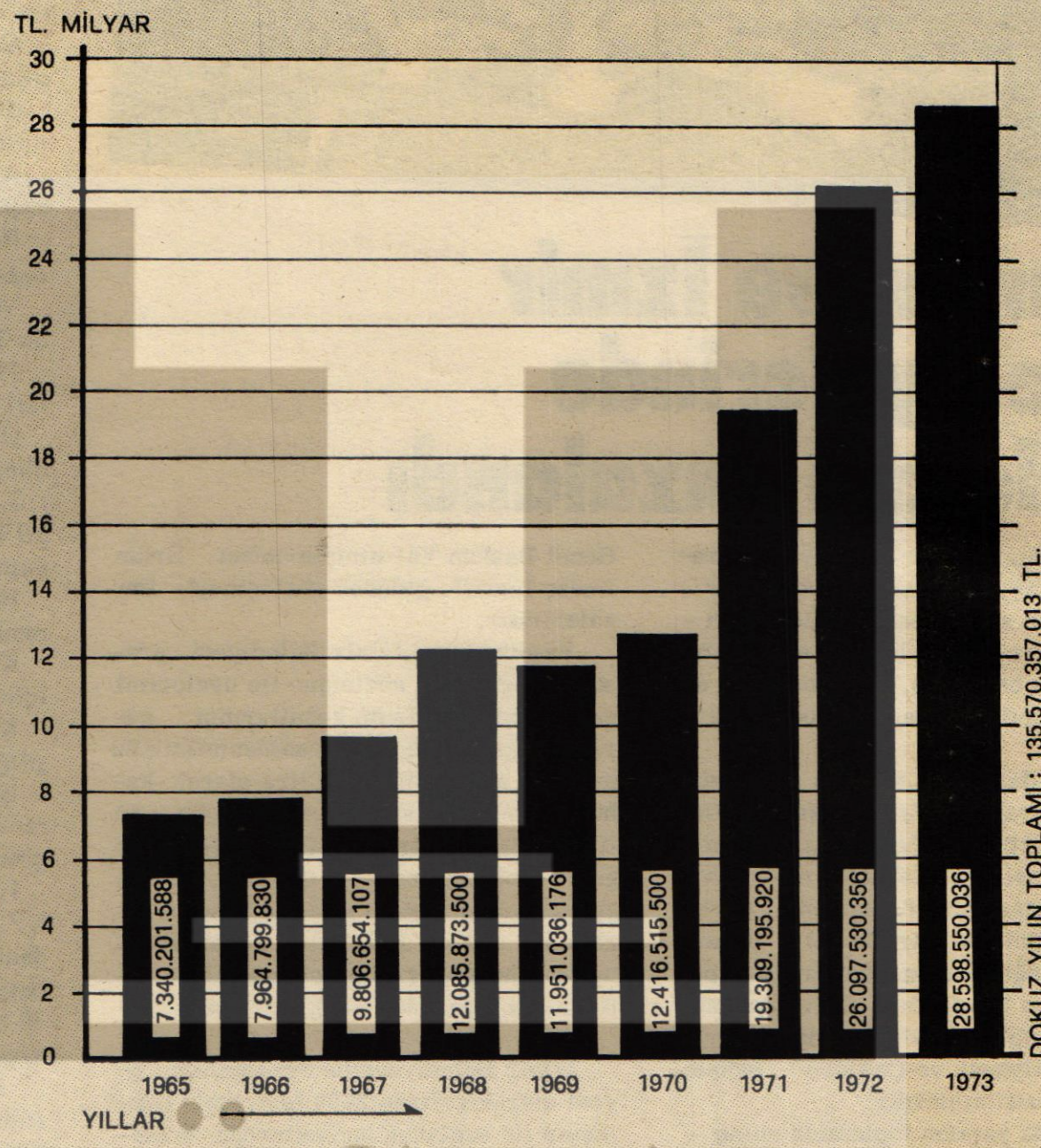

1965 yılında açlık ücretleri karşılığı çalıştırılan sigortalı işçiler bir yılda işverenlere 7 milyar 340 milyon 201 bin 588 TL. para kaptırdılar. Bu para işçi ve ailesinin beslenme, barınma, ısınma, aydınlanma, giyim, temizlik, taşıt, eğitim, sağlık koruma, dinlenme, ve eylenme gibi zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak için harcaması gereken asgari ücretten yapılan kesintilerden ibaretti. İşçiler yaşamlarını ve çalışmalarını kendi kendilerini yiyerek sürdürüyorlar.

1966 yılandan 1971 yılına kadar sefalet ücretleri karşılığı çalışan işçiler, işverene giderek artan miktarlar ödediler. Bu miktar kabaca 1966 yılında 8 milyar, 1967 yılında 10 milyar, 1968 yılında 12 milyar, 1969 yılında 12 milyar, 1970 yılında 12 milyar civarında kaldı.

1971 yılı olağanüstü koşullar getirdi. Bu koşullar altında fiyatlar daha hızlı biçimde yükseliyor, ücretlerse bir türlü artırılamıyordu. Erim, Melen ve Talu gibi başbakanların yönetimde kaldıkları devrede patronların işçi sırtından sağladıkları yıllık haram kazanç miktarı sırasiyle 19 milyar, 26 milyar ve 28 milyar TL. olmuştur.

Dokuz yıllık kazanç miktarı 135 milyar TL. ulaşmakta, Türkiye'nin bir yıllık bütçesini aşmaktadır. Sosyal Sigortalar Kurumuna tabi işyerlerinde gerçekleştirilen sömürünün çapı bu olunca, on milyona yaklaşık işçi üzerinden sağlanan çıkarın ne olabileceğini hesaplama işini okuyucularımıza bırakıyoruz.

İşverenler zenginleştikçe yoksullaşan işçiler son seçimlerde ızdıraplarına son vermesini bekledikleri halktan yana iktidarı işbaşına getirebilmek için ne gerekiyorsa onu yaptılar. Ne yazık ki tek başına iktidar olmayan CHP vaadini gerçekleştiremedi ve tutarlı girişimlere başlamadan yeni bir hükümet buhranıyle karşılaştı. Bundan dolayı 1974 yılı da 1973 yılını aratan bir yıl olacak ve işçinin yoksulluğu daha artacaktır.

İstanbul ve İzmir Belediyelerinde sözleşme imzalandı

Sendikamızla İzmir Belediyesi arasında sekiz ayı aşkın süreden beri sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin olumlu bir sonuca bağlanamaması nedeniyle grev başlamış, daha sonra da grev Sıkıyönetim makamlarınca durdurulmuştu.

Grevin durdurulmasından sonra görüşmeler devam etmiş ve Ankara'da Devlet Bakanı Orhan Eyüboğlu başkanlığında yapılan toplantıda taraflar arasında, anlaşma sağlanarak sözleşmenin imzalanması kesinleşmiştir. Devlet Bakanı Orhan Eyüboğlu'nun başkanlığında yapılan toplantıya Sendikamız Genel Başkanı Abdullah Baştürk, İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak ve Çalışma Bakanı Önder Sav katılmışlardır.

Ankara'da yapılan toplantıda anlaşmanın sağlanması üzerine Sendikamız Genel Başkan Yardımcılarından Ertan Andaş İzmir'e giderek sözleşmeyi imzalamıştır.

Sendikamızla İzmir Belediyesi arasında bağıtlanan sözleşme ile üyelerimizin günümüzün yaşam koşullarının gerektirdiği ölçüde haklar sağlanmıştır. Buna göre, asgari ücret 40 lira olarak kabul edilmiş ve asgari ücret olan bu 40 liranın üstüne birinci yıl 1. 3. 1974 den geçerli olmak üzere 20 lira, 1. 3. 1975den geçerli olmak üzere ikinci yıl ise 16 lira ücret zammı alınmıştır. Ücret zammının yanı sıra toplam olarak günde 8 liralık sosyal haklar sağlanmıştır.

İzmir Belediyesinde Sendikamız üyesi olarak çalışan 2600 işçi, toplu sözleşme ile sağlanan bu haklardan yararlanmaktadır.

Yukarıdaki fotofrafta Ankara Valisi Şerif Tüten, SSK Genel Müdürü Dr. Erdal Atabek, Ankara Belediye Başkan Yardımcısı Galip Orhon, AŞOT İşletme Müdürü Ali İhsan Alanoğlu, Ankara 2. Şube Başkanı İsmail Önal, 2. Şube Sekreteri Ömer Çiftçi ve konuklar imza töreni sırasında (Fotoğraf: Hasan MERT)

İSTANBUL BELEDİYESİ İLE YAPILAN SÖZLEŞME

Ankara'da Çalışma Bakanı Önder Sav'ın başkanlığında yapılan bir toplantıda Ankara ve İstanbul Belediyeleri ile anlaşmaya varılmış ve birer ön anlaşma yapılmıştı. İzmir Belediyesi ile de anlaşmaya varılmasına rağmen sonradan çıkan bir anlaşmazlık sonucu grev başlamıştı. İstanbul Belediyesi ile yapılan ön anlaşmadan sonra asıl sözleşme hazırlanmış ve daha sonra İstanbul'da yapılan bir törenle sözleşme imzalanmıştır.

Gezici işçilere ücret zammı ve sosyal yardım verilmesi kabul edilmiştir. Ücret zammı 10 TL. olacaktır.

Genel ilke olarak tüm çalışanların işçi statüsünde çalıştırılmaları kabul edilmiştir.

Çocuk zammı, beher çocuk için ayda 25 liradan 50 liraya çıkarılmıştır.

Aile yardımı 25 lira olarak kabul edilmiştir.

Hastalık yardımının işyeri sözleşmesinde tesbit edilmesi kararlaştırılmıştır.

Yemek parası günde 650 kuruştan, ayda 300 liraya çıkarılmıştır.

Harcırahlar için harcırah yasası hükümleri uygulanacaktır.

ÜCRET ZAMMI, 1.3.1974 den geçerli olmak üzere ilk yıl için günde 20 lira, 1.3.1975 den geçerli olmak üzere, ikinci yıl için günde 16 lira olması kararlaştırılmıştır.

Hafta tatili, genel tatil ve Ulusal Bayramlarda kanuni yevmiyeler ödenecektir.

Kıdem tazminatı, beher tam hizmet yılı için 22 günden 30 güne çıkarılmıştır.

Kıdem zammı beher tam hizmet yılı karşılığı olarak 100 kuruşa çıkarılmıştır.

İşçi Yardım Sandığı katkısı olarak işverence sendikaya ödenen 25 lira 28 liraya çıkarılmıştır.

1.3.1974 ile asgari ücretin uygulandığı, 1.7.1974 arasındaki birikmiş ücretler ödenirken fark son asgari ücret 40 liradan hesaplanacaktır. Yani, asgari ücret olan 40 liranın 1.3.1974 tarihinden itibaren uygulanması kararlaştırılmıştır.

İstanbul Belediyesi ile Sendikamız arasında imzalanan sözleşmeden Sendikamız üyesi olarak İstanbul Belediyesinde çalışan 12 bin işçi yararlanmaktadır.

İstanbul ve İzmir'de imzalanan sözleşmenin bu belediyelerde çalışan tüm üyelerimize hayırlı olmasını dileriz.

AŞOT'ta sözleşme imzalandı

Sendikamızla Ankara Şehirlerarası Otobüs Terminali işvereni arasında sekiz ayı aşkın süreden beri devam eden toplu sözleşme görüşmeleri sonuçlandırılmış ve düzenlenen bir törenle sözleşme imzalanmıştır.

Sözleşme törenine AŞOT işverenleri Ankara Valisi Şerif Tüten, SSK Genel Müdürü Dr. Erdal Atabek ve Ankara Belediye Başkan Yardımcısı Galip Orhon ile sözleşmenin imzalanmasında büyük çaba gösteren AŞOT İşletme Müdürü Ali İhsan Alanoğlu katılmışlardır. Törende Sendikamızı temsilen de Ankara 2. Şube Başkanı İsmail Önal ve Şube Sekreteri Ömer Çiftçi bulunmuşlardır.

Yapılan sözleşme ile AŞOT'ta çalışan üyelerimize, yaşam koşullarının gerektirdiği ölçüde ücret zammının yanı sıra, tatmin edici sosyal haklar da sağlanmıştır.

36 YIL SONRA DA ONUN YOKLUĞUNUN ACISINI YAŞIYORUZ

ATATÜRK'ü inançları idealleri ve devrimleriyle bir bütün olarak düşünmek ve sevmek gerekir. İnsanlık, ATATÜRK'ün hayatını, savaşlarını ve başardığı büyük devrimleri yakından tanıdıkça, O'nun çağının çok ötesinde yaşamış bir büyük insan olduğunu hayranlıkla görmektedir. O'nun bütün eserleri ve devrimleri büyük bir mantık ve uzak görüşlülük bağıyla birbirine bağlıdır. O, insanları her zaman sevmiş, ulusunun insanlarına, çiftçisine, işçisine, zanaatkarına ve bütün çalışanlarına, sınırsız bir sevgi taşımıştır. Bu aşk ile de Kurtuluş Savaşını başarmış, devrimlerini yapmış ve bir bütün olarak halkının refahını hep gözönünde tutmuştur. Bu yüzden çalışmayı çalışkanlığı her zaman himaye etmiş, emeğin istismarına karşı çıkmıştır. O ' nun sosyal politikasının temelinde hep bu ana felsefe görülür.

"Bizim halkımız, çıkarları birbirinden ayrı sınıflar halinde değil, tam tersine varlıkları ve çalışmaları birbirine gerekli olan sınıflardan meydana gelmiştir. Bu dakikada dinleyicilerim çiftçilerdir, sanatçılardır, tüccarlardır ve işçilerdir. Bunların hangisi bir ötekinin karşısında olabilir. Çiftçinin sanatçıya, sanatçının çiftçiye, çiftçinin tüccara ve bunların hepsinin birbirine ve işçiye muhtaç olduğunu kim inkar edebilir.."

ATATÜRK, çalışan insanlara, emeğe, işçilere büyük değer vermiştir. Daha Birinci Büyük Millet Meclisi'nin ilk yıllarında bir taraftan düşmanla savaşırken diğer taraftanda kömür işçilerinin çalışma koşullarını düzenleyen 1921 Yasasını çıkartmış ve böylece sosyal politikasının ilk büyük adımını atmıştı. Yıl 1929. Kasım ayı. ATATÜRK, Meclis' i açış konuşmasında şöyle diyor :

"Memleketin ekonomik durumu bütün dikkat ve faaliyetimizi özellikle cezbetmektedir. Bu devrede üzerinde çalışacağınız ekonomik konuların önemi pek çoktur. İş Kanunu bunların başlıcasıdır."

Yıl 1931, Nisan ayı. ATATÜRK'ün ulusuna bildirisinden

"Türkiye Cumhuriyeti halkını ayrı ayrı sınıflardan kurulu değil ve fakat bireysel ve toplumsal hayat içinde iş bölümü bakımından çeşitli çalışma erbabına ayrılmış bir camia olarak düşünmek ana ilkemizdir. Türk toplumunu meydana getiren başlıca çalışma zümreleri: çiftçiler, küçük zanaat erbabı ve esnaf, amele ve işçi, serbest meslek erbabı, sanayi erbabı, tüccarlar ve memurlardır."

17 Aralık 1933 tarihli gazetelerden birinde yayınlanan "bakanlar Kurulu dün ekonomik, programı görüşmeye başladı." başlıklı yazısından bir bölüm:

"Ulusal ve uluslararası iş hareketlerini yakından izlemek üzere bir iş bürosu kurulacaktır."

Kasım 1934. ATATÜRK' ün Meclisi açış konuşmasından:

"Ticaret bağlılıklarımız, karşılıklı, denk anlaşmalar çerçevesi içindedir. Ekonomik sıkıntının ortaya çıkardığı yeni gidişler içinde yeni ticaret yöntemlerinin iyilikleri görüşülmüştür. Bilirsiniz ki, dışarıya sattıklarımızın başlıcası ekin ürünlerimizdir.... Ekin işine ürünlerimizin arıtılmasına, bütün özeninizi vermeniz çok yerinde olur... Ülkenin ekonomik durumunu berkiterek genişletmek en önde tuttuğumuz işlerdendir. Onun için programımızı durmadan yürütmekteyiz. Tasarlanan fabrikalardan çoğunun temelleri atılmıştır: Hepsinin kurulup işletilmesi için, fence, maliyece gerekenler bulunmuştur. Ülkenin en belli eksikliği olan bu fabrikaları çok geçmeden kurup işletmek, hükümetin en önde göreceği işlerden olacaktır."

8 Ocak 1934'de bir gazetenin " Ekonomik program esasları" başlıklı yazısından:

"Sanayi Programının memlekette yaratacağı iş hacmi hakkında raporda esaslı izahat vardır. Bu izahata göre yeniden onbeşbin işçiye iş çıkacaktır."

ATATÜRK'ün Şubat 1935'de yaptığı bir konuşmasından:

"Geniş ölçüde sanayileşme hareketi, devletçe ve ulusça alınan yeni durumun en belli başlı özelliğidir. Bugün ziraat ve sanayi ürünlerimizin, fiyatlarındaki düşüklük durmuş hatta genel olarak yükselme beşlemıştır. Ekonomik tedbirlerin doğruluğu ve sağlamlığı, ulusun genel yaşayışında, ve her şeyden önce devletin maliyesinde olumlu etkisini hemen gösterdi. Ekonomide, sanayileşme programımızı gerçekleştirmek kararındayız. "

Aynı yılın Kasım ayında ATATÜRK'ün Meclisi açış konuşmasından:

"Sanayi programımız normal gidişindedir. Bununla beraber yurdun sanayileşmesine daha çok hız verilmesi ve yakın bir çağda yeni bir ikinci programa başlanması gereğine dikkatinizi uyandırmak isterim."

Türk işçisi ve işvereni bütün çabalarında ATATÜRK'ün koymuş olduğu ilkelerden ilham alacak ve her zaman onun çizdiği yoldan yarınlara, doğru yürüyecektir...

IRMAK: "ERKEN SEÇİMİ GECİKTİRMEK SAKINCALI OLUR,,

● Irmak
partin

● ***Başbakan Adayı, "Güçlü hükümetin kurulması için, kendilerinden vazgeçilemeyecek olan partiler, sorumluluk kabul etmelidirler,, dedi Irmak, parti liderlerinden, en azından gruplarının serbest bırakılmasını istiyor***

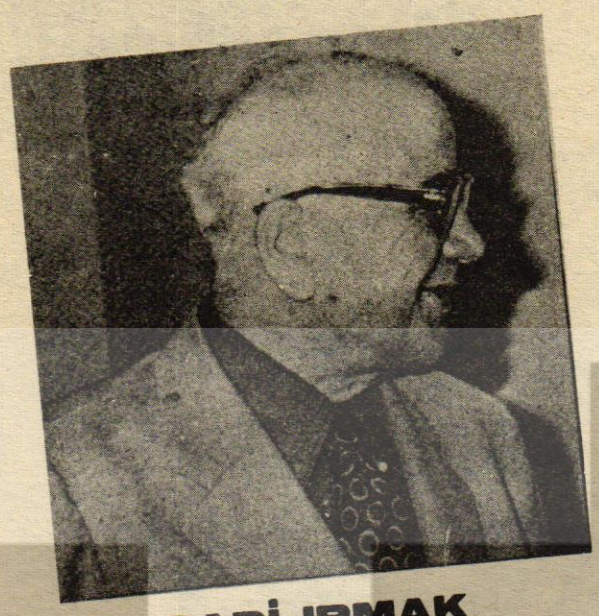

SADİ IRMAK

12 Mart öncesi başta bulunan yetersiz ve tutarsız yöneticilerin bozuk yönetimleri, vurdum duymazlıkları karsışında ülke her geçen gün büyük bir çıkmazın içine itilmiş, "Yürümekle yollar aşınmaz" sloganlarıyla televizyonlarda boy gösteren, gerdan şişiren sorumsuz idarecilerin 12 Mart muhtırası ile şapkasını alıp gitmesi ile de yeni yeni bunalımlar çıkmıştır ulusumuzun karşısına ...

Ülkeyi 12 Mart muhtırasına kadar götüren bu sorumsuz idareciler, çoğunluk partisi olarak büyük ulusumuzdan güven almalarına karşı bu güveni iyi değerlendirememişler ve oylarını alarak siyasi iktidar olmalarını sağlayan halka hizmet yerine, refah yerine huzursuzluk, dehşet götürmüşlerdir.. Ülkemizi, 12 Mart'a getiren olayların çıkmasında başlıca neden olmuşlardır. Oylarını alarak koltuk sahibi oldukları halkın karşısına taraf olarak dikilmişlerdir. Uşaklığını yaptıkları Amerikanın direktifleri üzerine Kapitalizmi koruma, uğruna, emeği savunanların üstüne kanlı kırbaçları ile yürümüşlerdir. Emekçi yığınlarının sömürülmesine karşı çıkan sosyalistleri tam anlamıyle karşılarına alarak, onların içinden gelen devletin güvenlik kuvvetlerini emekçilerin hakkını savunanların üstüne saldırtarak faşizmin hortlamasını sağlamışlardır. Aynı yörelerden gelen çoğunluğunu fakir, fukara halkımızın çocuklarının meydana getirdiği gençliği pis emellerine alet etmek amacıyla karşı karşıya getirmişlerdir. Bunu yaparken de paralı asker niteliğinde olan komandoları koruyucu kanatları arasına alarak, yurt sever gençliği yalnız başına bırakmışlardır. Zamanın başbakanı bütün bu iğrenç oyunları tezgahlarken ve "yürümekle sokaklar aşınmaz " sloganını yinelerken gençlere devam işareti vermekteydi. Ve gençler bu iğrenç kışkırtmalar karşısında her geçen gün biraz daha bölünmekte, emekçi yığınlarının savunuculuğunu yapanlar ise tutuklanarak içeri atılmaktaydılar.

Bu kışkırtmalar karşısında çark olanca hızıyla dönmesine devam ediyor ve ne hazindir ki, çarkın dönen, insafsızca dönen dişlileri arasında sadece yurtsever gençler kalıyordu. Yurtsever gençler kurşunlanıyor, pencerelerden atılıyor, karakollarda dayaktan yürüyemeyecek, şekilde dövülüyorlardı. Yurdunu, seven her genç kadın, kız demeden insanlık dışı işkencelere tabi tutuluyor, ağızlarından dillerinden, oralarından cereyana veriliyor, kıçlarına cop sokuluyordu. Tırnakları sökülüyor, dişleri çekiliyordu. Bütün bu barbar eylemler sürüp giderken, sokaktaki vatandaşın dikkatleri başka yönlere çekiliyordu. Ulusumuzun umudu olan sokaktaki vatandaş, çocuğunu okula gönderirken kuşku duyuyordu. Sabah okula gitmek için evden çıkan çocuğun akşam geri dönüp dönmeyeceği şüpheliydi. Ve zamanın başbakanı ezberlediği sloganına devam ediyordu "yürümekle sokaklar, aşınmaz " Sadece sokaklar değil, sadece caddeler değil, daha neler neler aşınmaktaydı.. Demokrasi aşındı. Ulusumuz aşındı. Gençlik aşındı.

Ve neticede 12 Mart günü Komutanlar bir muhtıra ile iktidarın dikkatini çektiler. Zamanın başbakanı muhtırayı alır almaz, şapkasına yöneldi ve şapkasını da alarak, arkasına bakmadan çekilip kaçtı. Hem bu kaçış öyle bir kaçış ki, ulusun verdiği emaneti ulusa teslim etme aklına bile gelmedi. O günden sonra yarı faşizan ara rejimler devam etti. Köprülerin altından çok sular aktı. Gerçekler karşısında Türk Ulusu her geçen gün biraz daha uyandı ve en sonunda 14 Ekim 1973 seçimlerine merdiven dayandı.

12 Mart öncesi ve sonrası yarı faşizan ara rejimlerinin halkımız üzerindeki etkileri, daha seçim öncesi görülmeye başlamıştı. Sermaye sınıfının temsilcileri ile emekçi sınıfın temsilcileri arasında büyük bir yarış başlamıştı. Tek partili dönemden çok partili döneme geçişten bu yana belki de ilk kez emekçi sınıfı aynı çatı altında kenetlenmişti. Her geçen gün artan hayat pahalılığı ve bu pahalılığın altında ezilen halk kitleleri, emekçi sınıfı kendilerinden yana gördükleri siyasi partinin dürtmesiyle silkinmiş, yılların uyuşukluğunu üzerinden atarak dipdiri çıkmışlardı siyasi partilerin karşısına. Bir kısmı uykuda olmasına karşın, büyük bir kısmı artık kimlerin emekçi halkın haklarını savunduğunu bilmekteydi.

Anavatanın her köşesinden gelen sesler, emekçilerin zafere adım adım yaklaştığını ,, muştulamaktaydı. Artık emekçi sınıfı sadece seçim zamanı anımsandıkları parlamenter adaylarına gereken yanıtı vermekteydiler. Kendilerinden yana olduklarına inandıkları siyasal partinin Genel Başkanının geçtiği yollar, köyler kasabalar tıklım tıklım dolmakta, ve Ecevit'i yakından görebilmek için sabahın erken saatlerinde seçim alanlarındaki yerlerini almaktaydılar.

Çıkarları söz konusu olduğunda, pirim, diye sarıldıkları Anavatan'ın en önemli yerlerinde Amerikalı'lar konuklamaktaydı. Tüm

Temaslarına ba

yeraltı kaynaklarımızın peşkeş çekildiği Amerika. Anadolu'nun en önemli yerlerine sülük gibi yapışmış, kanımızı sömüren Amerika. Sermaye sınıfının savunucuları Amerika üstüne söz söyletmiyor, Her türlü savunmayı yapıyorlardı. O Amerika ki, bu güzelim ülkemizin kanını emen , iliğini çıkaran ülke

14 Ekim 1973 günü sabahı daha gün ışımamıştı. Alacakaranlıktı. Ortalık henüz aydınlanmamıştı. Ama havada uçuşan sabah kuşları aydınlığın doğacağını müjdeliyorlardı . Diğer sabahlara benzemiyordu o sabah. Genellikle emekçi halk tabakalarının yoğun olduğu bölgelerde sabahın o alacakaranlığında büyük bir kıpırdanış seziliyordu. Saatler bir türlü geçmek bilmiyordu. Grup grup konuşan vatandaşlar ikide bir saatlerine bakıyorlardı. Oy sandıklarının açılacağı saati bekliyorlardı besbelli.. Derken sandık başı bir anda dolup taşıverdi. Akgünler umuduyla sandık başına koşan emekçi yığınları oyları, sandığa atarken, büyük bir görevi yerine getirmenin mutluluğu içindeydiler. Akşam olup da seçim sonuçları belirlenmeye başlayınca, emekçi yığınları neşeliydiler. Aydınlık başlamıştı artık.. Akgünler'in ilk adımı atılmıştı. Ne var ki, bu adım emekçi yığınlarının is

İLKBAHARDA SEÇİM

Başbakan'd

Ecevit'te

tediği ölçüde atılmamış, kendilerine en yakın gördükleri CHP tek başına iktidar olacak sayıyı sağlayamamıştı. Hoş diğer partiler de çoğunluğu tek başına alamamışlardı ya. İlk mutlu adım derken, CHP'nin en çok sayıyı elde etmesi bu mutlu adımın kaynağı olmuştu.

Bundan sonrasını da çok yakından bildiğimiz için sadece anımsamanız bakımından hükümeti kurma girişimlerinin çeşitli aşama-

, «MSP'nin de desteğini isteyeceğini, fakat bu
in erken seçimi sakıncalı bulduğunu» söyledi

şlayan Prof. Irmak kuracağı hükümetin hedefini açıkladı

●Kültür Bakanlığı kurulacak sosyal güvenlik müesseseleri bir çatı altında toplanacak

lardan geçtikten sonra, zorunlu olan koalisyon hükümetinin CHP-MSP arasında kuruldu ğuna değinelim.

CHP-MSP ortaklık hükümeti ülke sorunlarını kökünden çözebilecek bir hükümet değildi. Her iki partinin proğramı taban tabana zıt idi. Bu nedenle yedi buçuk ay kadar devam eden ortaklık gün geldi bozulmak zorunda kaldı. Ecevit Başkanlığındaki CHP — MSP ortaklık hükümeti istifasını Devletbaşkanı Korutürk'e sunduktan sonra aradan iki ay kadar bir zaman geçmiş olmasına karşın ve bu zaman içinde çeşitli girişimler yapılmasına karşın olumlu herhangi bir sonuç alınamadı. Sağ partiler CHP ile ortaklığa yanaşamadılar. Kendileri de bir araya gelerek bir ortaklık kuramadilar. Bütün bu durumlar karşısında Ecevit, yakın bir zamanda hükümet kurulmadığı taktirde istifa etmiş olduğu

Devletbaşkanı Korutürk tarafından hükümeti kurmakla görevlendirilen Ord. Prof. Dr. Sadi Irmak görevi aldıktan sonra ilk önce CHP Genel Başkanı Ecevit' le görüşerek kabine için temaslarına başladı. Irmak, baharda yapılacak seçim için partilerin ve Meclisin desteğini sağlamaya çalışacağını söyledi.

hükümetten bakanlarını çekeceğini söyleyince işler değişti ve diğer tüm siyasi partilerin etekliri tutuştu. Hükümetin kurulması konusunda çözüm aramaya koyuldular. Ve Çankaya Köşkü'nde Devletbaşkanı Fahri Korutürk Başkanlığında yapılan liderler toplantısında tarafsız bir Başbakan başkanlığında, liderlerin katılmayacakları bir milli beraberlik hükümeti kurulması kararlaştırıldı.

Erken seçim koşulu ile kurulması kararlaştırılan hükümetin kurulması görevi Kontenjan Senatörü Sadi Irmak'a verilmiştir. Daha düne kadar erken seçim alternatifi CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit tarafından tek çıkar yol olarak ortaya atıldığında siyasi partiler liderleri ve yöneticileri bu alternatife bir öcü gözüyle bakmaktaydılar. Erken seçim sözü de nereden çıkmak taydı.. Daha seçimlerden yeni çıkmış bir ülkenin seçime gereksinimi yoktu. Seçim hiç bir şeyi çözemezdi. Ülkenin seçime değil, i-

ki gençleri bu haktan yoksun bırakıyorlardı.

Meclis raflarında bekletilen kararnamelerden en önemlisi de kıdem tazminatının 15 günden 30 güne çıkarılmasını öneren tasarı idi. Muhalefet partileriyle görüş birliğinde olan MSP'li bakanlar ne yazık ki, ülkemizde ki emekçi yığınlarının rahat bir nefes almalarını sağlayacak olan bu tasarıyı, bu kararnameyi masalarının üstünde bekleterek imzalamadılar. İşçiler fazla ücret almamalıydı. İşçiler ezilmeliydi ki, işverenler ve onların savunuculuğunu yapan kapitalist yanlısı parlamenterler de Meclis kapılarını her an için aralıklı tutabilmeliydi.

Daha bunlar gibi nice kararnameler, nice tasarılar Meclis arşivlerinde imza beklemektedir.

Çankaya'da yapılan son toplantıda nedense, siyasi partiler liderlerinden bazıları, özellikle de erken seçim sözüne öcü gözüyle bakanlar, erken seçimin kaçınılmaz olduğunu savunmaya başladılar. CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit'in son olarak Afyon'un bir köyünde kurulan meyve suyu fabrikasının temel atma töreninde ve geçtiği yörelerden halkın erken seçim istemesi nedeni muhalefet partileri liderlerinin erken seçimi benimsemelerinin başlıca nedeni olsa gerek. Halkın kızgınlığını gören sağcı partiler, işi biraz daha uzatmakla neler yitireceklerini çok iyi bildikleri belki de sezdikleri içindir ki, hemen erken seçimin kaçınılmazlığına işaret ettiler.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit ' in CHP Gençlik Kolları Kurultayında yaptığı, konuşmadan sonra olanca hınçlarıyla Ecevit'e saldıran siyasi partiler idarecileri, aslında sokaktaki vatandaştan değil on yıl, daha çok gerilerde kaldıklarını çok iyi bildikleri için de erken seçime sıkı sıkıya sarılmış olabilirler. İşin düştüğü zaman sokaktaki vatandaşa pirim diye sarılacaksın, halkımız olmadan hiç bir şey yapamayız diyeceksin, Ulusun kararlarına saygılıyız diyeceksin, işin

bittikten sonra da sokaktaki vatandaşa kazık atmaya çalışacaksın ve halkı kendinden geride göreceksin. Olmaz böyle şey baylar... Sokaktaki vatandaşın içinde, hatta çoğunluğu sizlerden çok daha ileridedir, çok daha yurtseverdir. Sokaktaki vatandaşın kendinizden daha ileride olmalarını kabullenmeyen, sizler, yarın seçim meydanlarında o vatandaşın şurasını burasını öperek oy dilenciliği yapacaksınız. Ama halk artık uyanmıştır ve kendisine tepeden bakanlara değil oy zırnık bile vermeyecektir. Böylece bilinmesinde yarar vardır..

İÇİN ANLAŞTILAR

ilk "Evet" en geldi

şe gereksinimi vardı.. Seçime gerek görmeyenler, başka da çözüm yolu bulamıyorlar, bulanları ise engellemekle ülkeyi buhrandan, buhrana sürüklüyorlardı.

Ecevit hükümetinin CHP'li bakanları 18 yaşındaki gençlere oy kullanma hakkının verilmesini ister ve bir kararname hazırlayıp, Meclislere sunarken, hükümetin diğer bir kanadı MSP'li bakanlar muhalefet partileriy le aynı görüş etrafında birleşerek, 18 yaşında

SADİ IRMAK KİMDİR?

Ord. Prof. Dr. Sadi Irmak 8 Haziran 1974 de Devletbaşkanı Korutürk tarafından Cumhurbaşkanlığı Kontenjan Senatörlüğüne atanmıştır. Evli olan Irmak Almanca ve Fransızca bilmektedir.

Sadi Irmak aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Atatürk Devrimleri Araştırma Enstitüsü Genel Başkanıdır.

Devletbaşkanı Fahri Korutürk tarafından, yeni hükümeti kurmakla görevlendirilen Sadi Irmak, 1904 yılında Seydişehir'de doğmuştur.

İlk öğrenimini Seydişehir'de, Lise öğrenimini de Konya'da tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde yüksek öğrenimine devam etmiştir.

1924 yılında açılan Avrupa sınavını kazanarak Tıp öğrenimi için Berlin'e gitmiştir. Tıp öğrenimini Berlin'de tamamladıktan sonra yurda dönmüş, Gazi Terbiye Enstitüsünde görev almıştır. Aynı zamanda Ankara Hükümet Tabipliği görevini yürütmüştür.

1932 yılında açılan sınavı kazanarak İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi, Fizyoloji Kürsüsü Doçentliğine atanmıştır. 1940 yılında Profesörlüğe yükselmiştir.

1943 yılında Siyasal hayata girmiş ve Konya Milletvekili seçilmiştir. 1945 yılında Türkiye'nin ilk Çalışma Bakanı olmuş ve 1947 nin sonunda bu görevden ayrılmıştır.

1950 yılından sonra Münih Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğretim üyeliği yapmış 1952 de yurda dönerek, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesindeki görevine devam etmiştir. Aynı yıl içinde Ordinaryüs Profesörlüğe yükselmiştir.

Adana Şube Kongremiz yapıldı

NİYAZİ YÜCESU YENİDEN BAŞKAN

Sendikamız Adana Şube Genel Kurulu 27. 10. 1974 günü yapılmış ve Niyazi Yücesu yeniden Şube Başkanlığına getirilmiştir.

Kalabalık bir işçi ve konuk topluluğunun da hazır bulunduğu Genel Kurul, Şube Başkanı Niyazi Yücesu'nun açış konuşması ile çalışmalarına başlamıştır. Şube Başkanının açış konuşmasından sonra yapılan yoklama ile salonda çoğunluğun bulunduğu saptanmıştır. Delege çoğunluğunun anlaşılmasından sonra günden gereğince Divan için seçim yapılmıştır. Oylama sonunda Sendikamız Genel Başkan Yardımcılarından Ertan Andaş Divan Başkanlığına, Ankara 2. Şube Başkanı İsmail Önal ve Gaziantep Şube Başkanı Emin Erdem Başkan Yardımcılıklarına, İskenderun Şube Başkanı Haşim Deletioğlu, Gaziantep Şube Sekreteri Mevlüt Avcı ve aynı şubenin Mali Sekreteri Ökkeş İlbaylı ise katipliklere seçilmişlerdir.

Divan üyelerinin yerlerini almalarından sonra, Divan Başkanı Ertan Andaş, delegelere hitaben bir teşekkür konuşması yapmıştır.

Gündemin 3. maddesi gereğince iki dakikalık saygı duruşu yapılmış ve daha sonra raporların okunmasına geçilmiştir. Raporların eleştirisinde söz alan üyeler özellikle Sosyal Sigortalar Kurumu Hastahanelerinin yetersizliğinden yakınarak, bu kurumun işçilere daha fazla yararlı olmasını istemişlerdir. Konuşmacılardan bazıları işçi Bankasının özellikle kurulmasının yararlarına değinirken, bazıları da Adana işçilerini kapsayacak olan bir İstihlak Kooperatifinin kurulmasındaki yararlara işaret etmişlerdir. Bazı konuşmacılar ise işçi eğitimi ile daha çok ilgilenilmesini isteyerek Şube çalışmalarının başarılı olduğunu söylemişlerdir. Türk-İş'in çalışmalarının yetersiz olduğunu ve bünyesindeki sendika işçilerine gereken ilginin gösterilmediğini, daha tutarlı bir politika izlenilmesi gerektiğini söyleyen delegelerin konuşmaları ile eleştiriler sona ermiş ve eleştirileri cevaplamak üzere Şube Başkanı Niyazi Yücesu'ya söz verilmiştir.

Eleştirileri cevaplayan Yücesu, bütün konuşmacılara teşekkür etmiş ve Adana Belediyesinde işçi maaşlarının memur maaşlarından geç verildiğine değinerek aksaklığın giderilmesi için çalışacağını söylemiştir. Yücesu işçi maaşlarının memur maaşlarıyla birlikte verilmesi ve Belediye Gelirleri Yasasının bir an önce çıkması için elinden gelen uğraşıyı yapacağını da sözlerine eklemiştir.

Adana Şube Kongresini izleyen delegelerden bir grup görülmektedir...

Ertan ANDAŞ:
«BELEDİYE GELİRLERİ YASASININ ÇIKMASI İÇİN GEREKENİ YAPACAĞIZ»

KONUKLARIN KONUŞMALARI

Genel Kurulda daha sonra gündem gereğince konukların konuşmalarına geçilmiştir. Konuklar arasında Oğuz Yazıcıoğlu, İbrahim Sarı İbrahimoğlu, Adana Milletvekili Mehmet Can, Mehmet Emin Erdem, DDY Sendikası Başkanı Gazi Ateş ve Ali Demir sıra ile söz alarak birer konuşma yapmışlardır.

Konuşmacıların tümü bugünkü hükümet bunalımının nedenlerini açıklamışlar ve SSK'nun çalışmaları hakkındaki görüşlerini ifade etmişlerdir.

ANDAŞ'IN KONUŞMASI

Konukların konuşmalarını tamamlamalarından sonra, Divan Başkanlığını da yapmakta olan Sendikamız Genel Başkan Yardımcılarından Ertan Andaş delegelerin büyük tezahüratlarıyla kürsüye gelmiştir.

Genel-İŞ Sendikasına yakışır bir kongre yapıldığından büyük bir mutluluk duyduğunu, söyleyerek konuşmasına başlayan Andaş,

" Belediye Gelirleri Yasasının çıkması için Sendikamız gereken çabayı göstermektedir, bundan böyle de bunun üstünde duracağız ve bir an önce çıkması için çalışacağız. Bu konuda bazı girişimlerimiz olmuştur, devam etmektedir. Belediye Gelirleri Yasasının TBMM den çıkması ile hem Belediyeler mali sıkıntılardan kurtulacaklardır, hem de Belediye Hizmetlerini yürüten sizler daha iyi yaşam koşullarına kavuşmuş olacaksınız. "

Andaş konuşmasında SSK'nun çalışmalarının yetersizliğine değinmiş ve şöyle konuşmuştur: " Sosyal Sigortalar Kurumu İşçiye gereken ilgiyi gösterememektedir. Oysaki, SSK, işçiye hizmet amacı ile kurulmuş bir müessesedir.

Adana Şube Kongresini izleyen delegelerden bir başka grup, Kongreyi

Adana Şube Kongresi Divan Başkanlığı. Başkan Ertan Andaş, İsmail Önal ve Emin Erdem Başkan Yardımcısı, Haşim Deletioğlu, Mevlüt Avcı ve Ökkeş İlbaylı ise katiplik görevlerinde...

Maaşların geç verilmesi Belediyelerin içinde bulunduğu para darlığından ötürüdür. İsteyerek veya maksatlı olarak maaşların geç verildiğini sanmıyorum. Belediye Gelirleri Yasası çıktığı zaman bu aksaklığın ortadan kalkacağı inancındayım."

Andaş, işçilerin siyasal bilince varmaları gerektiğini belirtmiş ve her tür çekişme - nin işçilere zarar getireceğini söylemiştir. Andaş, konuş - masının son bölümünde," Her türlü çekişme size yarar değil, zarar getirir. Onun için bu gibi çekişmelerden sakının ve birbirinizle her zaman iyi ilişkiler içinde olun, birbirinizi sevin. Seçim sonucu görev alacak olan yöneticilere anlayış gösterin. Haklarınızı ancak, birlik ve beraberlik için de olduğunuz zaman daha iyi koruyacağınızı ve alacağınızı unutmayın. Kuvvetli olanın hakkı daha önce verilmektedir. Onun içinde birlik olmanız gerekmektedir." demiş ve sözlerini bitirmiştir.

Andaş'ın konuşmasını tamamlamasından sonra tahmini bütçe okunduktan sonra oylanarak kabul edilmiştir.

SEÇİMLER

Genel Kurulun son bölümünde seçimlere geçilmiştir. Yapılan oylama sonunda Şube Başkanlığına yeniden Niyazi Yücesu'nun seçildiği belli olmuştur.

Yönetim Kuruluna Ömer Topal, Ahmet Turhaneri, Osman Üstün, Ali Üner, İsmet Manaşırlı, Sait Kutay ve Duran Özdemir getirilirken, aynı kurulun yedek üyeliklerine de Ata Aşkın, Sitemkâr Arıcı, Yusuf Yürekli, İsmet Yaltırık ve Mustafa Tunç seçilmişlerdir.

Denetim Kurulu Erkan Özergin, Mehmet Türkmen ve Selahattin İrim'den oluşurken bu kurulun yedekliklerine de Abdullah Kaplan, Mehmet Pekmezci ve Bahri Göktaş almışlardır.

Fahrettin Bicgen, İsrafil Gezirgin ve Cemil Özyıldız onur kuruluna, Remzi Ürün, D. Ali Akkuş ve Hasan Işık ise aynı kurulun yedek üyeliklerine seçilmişlerdir.

Genel-İş EMEK, Adana Şubemizin yeni seçilen yöneticilerini kutlar, kendilerine çalışmalarında başarılar diler.

TÜRK İŞÇİSİ TELSİZ-TELEVİZYON FABRİKASI KURUYOR

Yurt dışında çalışan işçilerimizin, alınteri karşılığında kazandıkları parayı Türkiye'ye döndüklerinde veya dönmeyi arzu ettiklerinde nerelerde kullanacakları bugüne değin büyük bir sorun olmuştur. Yurdumuzdaki çalışma koşulları ve iş bulma olanaklarının kısıtlı olması yığınlarla emekçimizi Anavatandan uzaklara itmiş, oralarda ekmek parası kazanmak zorunda bırakmıştır.

Köyünden, kentinden, vatanından, çoluk-çocuğundan, karısından, dost ve yakınlarından uzun süreler ayrı yaşamayı göze alarak, bütün sıkıntılara göğüs gererek yaban ellere akın eden emekçi yığınları, son yıllarda yurdumuzun döviz gelirlerinin başlıca kaynağı olmuştur. Yaban ellerdeki tüm zorlukları göğüsleyen emekçiler, binbir güçlüklerle biriktirdikleri alınterlerinin karşılığı, olan parayı yurda döndüklerinde işletme olanağı bile bulamamakta idiler. Biriktirilen bu paralar ya bankalara yatırılarak, kapitalistlerin daha çok kredi almalarına ve böylelikle de daha çok kazanç sağlamalarına yarıyordu, ya da emekçinin köydeki sandığında bekletiliyordu.. Tek elin sesi çıkmıyordu... Çıkamazdı da..

Bütün bunları gören, bilen ve içi kan ağlayan bazı yetenek sahibi emekçiler yurt dışında çalışan emekçiler, vatanlarına daha yararlı olabilme yollarını araştırdılar, yatırım yapabilme olanaklarını araştırdılar ve sonunda karar verdiler: TÜRK ORDUSU ARTIK ELİN GAVURUNDAN TELSİZ ALMAYACAK. Evet, yurt dışında çalışan emekçi yığınları böyle sesleniyorlardı Almanya'dan Avusturya'dan, İsviçre'den, Hollanda'dan, Danimarka'dan.. Birleşti bu emekçiler ve " tek elin nesi var, iki elin sesi var" anlayışından hareketle, binlerce ayaklı tek kafa, tek vücutlu bir bütün oldular. Ülkemizde şimdiye değin hiç yatırım yapılmamış olan telsiz ve televizyon fabrikası en uygun olanıydı. Ve emekçiler en uygun olanı yaptılar. Denizli'ye 3 Km. uzaklıkta Bereketler

BİR-EMEK Telsiz ve Televizyon Fabrikasının temel atma töreninden bir görüntü...

Köyü sınırları içerisinde 278.250 m^2 lik bir alanda Fabrikanın temelini attılar. Geçtiğimiz ayın içinde temeli atılan fabrikanın ilk kısmını oluşturan inşaatı Mayıs 1975'de tamamlanacak ve 1977 yılında da tam kapasite ile üretime başlayacaktır.

Devamı sayfa 15'de

Ulusal gelir

Bir ulusun bir yıl içinde ürettiği toplam değerdir. Eskiden Milli hâsıla denirdi. Bir ulusun gelişmesi, ulusal gelirinin artmasıyla gerçekleşir. Bundan ötürü ulusal gelirin doğru hesaplanması çok önemlidir. Ulusal gelir hesaplarının doğru olması, bir yıl içinde üretilen yeni değerlerin doğru saptanmasına bağlıdır. Tarihsel gelişmesi içinde ulusal gelir, çeşitli değer yaratan üretim anlayışlarına göre çeşitli biçimlerde hesaplanmıştır. Örneğin fizyokratlara göre değer yaratan üretim sadece tarımsal üretimdir ve ulusal gelir sadece tarımsal üretimin yarattığı değer toplamıdır. Liberaller buna sanayi üretimini de katmışlar ve ulusal geliri sadece tarım ve sanayi üretiminin yarattığı değerler toplamı saymışlardır. Çağdaş anamalcı ekonomiciler bu iki alana karşılığında ücret ödenen bütün hizmetleri de katmaktadırlar Bu hesaba göre ücret karşılığında çalışan bir hizmetçi ulusal geliri artırmakta, efendisiyle evlenen ve bundan ötürü artık ücret almayan hizmetçiyse ulusal geliri azaltmaktadır. Bu anamalcı anlayışa göre örneğin hizmetçi sayısının artması ulusal geliri çoğaltır, ya da ulusal geliri azaltmamak için hizmetçiler asla efendileriyle evlenmemelidirler. Diyalektik ekonomi anlayışının saptandığı ulusal gelir ölçüsü çok açıktır: Ulusal gelir, üretici emeğin yarattığı toplam değerdir. Bu ölçü, üretici emekle üretici olmayan emeğin ayırt edilmesini gerektirir. Üretici emek, bizzat üretimde bulunan ve üretimle ilgili hizmetler yapan emektir. Bunun dışında kalan bütün emekler, üretici olmayan emeklerdir. Örneğin bir satıcı malın satılmasını sağlamak için bir emek harcar, ama bu emek o mala hiç bir yeni değer eklemez. Buna karşı bir hammaddeyi üretim yerine taşıyan hamalın emeği üreticidir, çünkü onun emeği olmaksızın üretim yapılamaz. Örneğin bir avukat anamalcı toplumda bir hizmet görür ve bu hizmeti görürken bir emek harcar ve bu emeğinin karşılığında da bir ücret alır, ne varki onun hizmeti topluma yeni bir değer katmaz. Üretici olmayan emek ve hizmetlerin ulusal gelir hesaplarına katılması, anamalcı ulusal geliri gerçeklikten uzaklaştırmaktadır. Oysa ulusal gelir hesaplarının amacı, toplumun yararlanabileceği yeni değeri saptamaktır. Bu yeni değer, belli bir sürede üretilen değerin, eski değerlerin sürdürülmesi için gerekli bölümü ayrıldıktan sonra kalacak olan net bölümüdür. Demek ki önce üretici emeğin ürettiği toplam değeri kesin olarak saptamak, sonra da bu değerden-örneğin makinelerin amortismanı gibi-eski değerlerin, korunması ve sürdürülmesi için gerekli bölümü çıkarmak gerekir. Hesaplanmasındaki amacı gerçekleştirecek olan ulusal gelir budur. Diyalektik ölçü bu hesabı kolaylıkla sağlar. Yeni bir değer meydana getirmek demek, üretmek demektir. Demek ki yaratılan değerin kaynağı kesin olarak üretimdir. Üretime katılmayan amaç ve hizmetlerin hiç biri değer yaratmazlar, sadece mevcut değeri elden ele dolaştırırlar. Bir doktorun bir avukatın bir eczanenin bir odun deposunun, bir aşçı dükkanının, bir sigorta acentesinin vb. gördükleri hizmetler karşılığında aldıkları para, yeni yaratılmış bir para değil, sadece elden ele dolaşmakta olan bir paradır. Bir tüccarın milyonlar kazanması topluma kırk paralık yeni değer eklemez, toplumda esasen mevcut olan para (değer) nın büyükçe bir bölümünün kendi elinde toplandığını belirtir. Bu gibi hesaplara dayanarak elde edilen ulusal gelir gerçek dışıdır. Hiç bir ülke hizmetçi, bar şarkıcısı, kumarhane krupiyesi sayılarının artmasıyla kalkınamaz. Oysa bütün bu üretici olmayan hizmetlerin aldıkları ücretler ulusal gelir hesabına katılmakta böylelikle ulusal gelir ve dolayısıyle kalkınma hızı oranı yükseltilmektedir. Metafizik anlayışın gelir yöntemi ve harcama yöntemi adlarını verdikleri yöntemlerle yaptıkları bu gibi hesaplar, gerçek ulusal geliri ve kalkınma hızı oranını şişirilmiş rakamların ardına gizlemektedir. Diyalektik anlayışın hesap yöntemi, üretim yöntemidir. Ve ulusal geliri üretim sırasında ölçer. Bu yöntem, son ürünün değerini hesaba alır ve işlenmemiş ürünlerin değerini hesaba katmaz; böylelikle sütün değerini hem süt olarak hem de peynir içinde iki kez hesaplamak yanılgısından da arınmış olur. Bu gerçeklik, üretilen bir hammaddenin değerine, son ürün haline gelinceye kadar geçirdiği bütün değişikliklerde katılan ek değerleri ayrı ayrı hesaplamakla da elde edilebilir.

Örneğin süt, insan emeğiyle bir inekten sağılmakla bir değer kazanmış olmaktadır. Son ürün olarak pazara çıkarılır, süt olarak piyasaya arzedilirse bu değere satılır. Onun bu değeri ulusal gelir hesabına alınır. Ama üretilen sütün bir bölümünden peynir yapılmaktadır. Bu halde ya peynir içindeki sütün değeri hesaba katılmaksızın peynirin değeri ulusal gelir hesabına alınır, ya da sütün değerine onu peynir yapmak için harcanan emeğin eklediği ek değer katılır ki bu da dolaylı yoldan aynı sonuca varmak demektir. Daha açık bir deyişle bu ikinci yöntemde tüm süt üretiminin gerçekleştirdiği değerle tüm peynir üretiminin sadece sütün peynir yapılan bir bölümüne kattığı ek değer ayrı ayrı ulusal gelir hesabına alınır ve böylece sütün değeri iki kez hesaplanmamış olur.

Bunu aşağıdaki örnekte daha da açıklayabiliriz: Denebilir ki bir toplumda 100 liralık süt ve 50 liralık peynir üretilmektedir. 100 liralık sütün 75 liralık bölümünün süt olarak (son ürün) ve 25 liralık bölümünün de peynir içinde (son ürün) satıldığını varsayalım. Bu durumda üretim yöntemimizi iki biçimde kullanabiliriz: Ya son ürünleri ulusal gelir hesabımıza alırız ve 75 liralık süt + 50 liralık peynir = 125 lira ulusal gelir sonucunu elde ederiz. Ya da tüm süt üretiminin yarattığı değerle tüm pey-

Devamı Sayfa 15 te

emekçinin sözlüğü

ACYO: Bir para ya da senedin, üstünde yazılı değerden daha çok değer kazanması durumunda, eski değeriyle kazandığı değer arasındaki fark..

ACYO KURAMI: Böhm-Bawerk'in faizin nedenini acyoyla açıklayan kuramı... Avusturya okulu ya da pisikolojik okul adıyle anılan ekonomi okulundan Avusturyalı Böhm-Bawerk, borç olarak verilen paraya karşı faiz alınmasının nedenini, temelde, ruhbilimsel etkenlerle açıklamaya çalışmıştır. Bawerk'e göre insan geleceği bilemez, yaşam her an son bulabilir. Bundan başka insanın gençlikteki gereksileri yaşlılıktaki gereksilerden daha çoktur. Bundan ötürüdür ki insan için bugünkü para gelecekteki paradan daha değerlidir. Her iki para arasındaki değer farkı, eşdeyişle acyo, faiz adı altında alınan bir ek parayla kapatılmalıdır. Böhm-Bawerk, bu ruhbilimsel etkenlere, kendisinden önce bir çok ekonomicilerce işlenmiş bulunan anamalın üretkenliği kuramını da katmıştır. Ona göre de anamal üretkendir ve ne kadar önce üretime yatırılırsa o kadar daha çok gelir elde eder. Bu yüzden de bulunan para üretime hemen yatırılabilme olanağını taşımakla, gelecekteki paradan daha değerlidir.

AÇIK FİNANSMAN: Gelirin gideri karşılamaması nedeniyle meydana gelen maliye açığı.. Bu açık, bir yandan vergi oranlarını yükseltmek ve daha çok gelir sağlamaya çalışmak, öte yandan harcamaları kısmakla kapatılmaya çalışılır.

AÇIK İŞSİZLİK: İşçilerin iş bulamayıp işsiz kalmaları durumu.. Gizli işsizlik karşılığında kullanılır.

ADİ ŞİRKET: İki ya da daha çok kişinin ortak bir amacı gerçekleştirmek için emek ya da mallarını birleştiren bir sözleşmeyle kurdukları ortaklık... Ticari şirket deyimi karşılığında kullanılır. Adi şirket Türk Borçlar Kanununa göre, ticari şirketse Türk Ticaret Kanununa göre kurulur. Adi şirket, tüzelkişiliğe sahip olamaz.

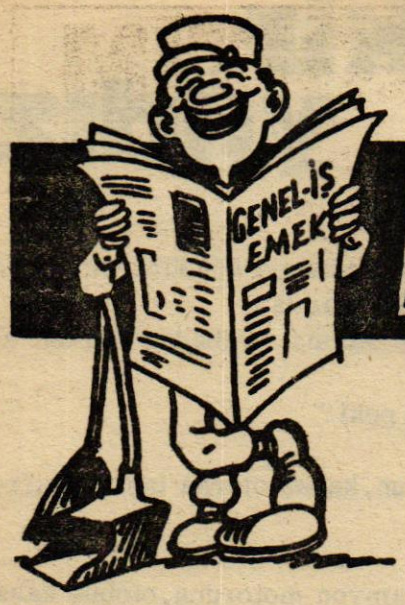

MİZAH ..!

Gaf

Çocukların gürültülerinden ser. seme dönen öğretmen, hırsla:

— Ne zaman ağzımı açsam bir budala bağırıyor, demez mi?!.

İdeal eş!

Genç kız, babasına hayâlindeki erkeği anlatıyordu:

— Müzikten anlamalı, sesi güzel olmalı... Benim evleneceğim erkek, sağa sola gitmemeli, evde bir köşede oturmalı... Ben «konuş» dediğim zaman konuşmalı, «sus» dediğim zaman da susmasını bilmeli... Renkli, nareketli bir adam olmalı...

Baba, başını salladı:

— Aman kızım... Ne diye zahmet edip evleneceksin... Renkli bir televizyon al, evin bir köşesine koy, olsun bitsin...

HEMEN ELİNİ UZATMIŞ

Hasisin biri denize düşmüş oradakiler adam suyun yüzüne çıktıkça ver elini derlermiş o bir türlü vermezmiş tanıyanlardan biri hemen yaklaşıp al elimi demiş ve hasisi sudan çıkarmış.

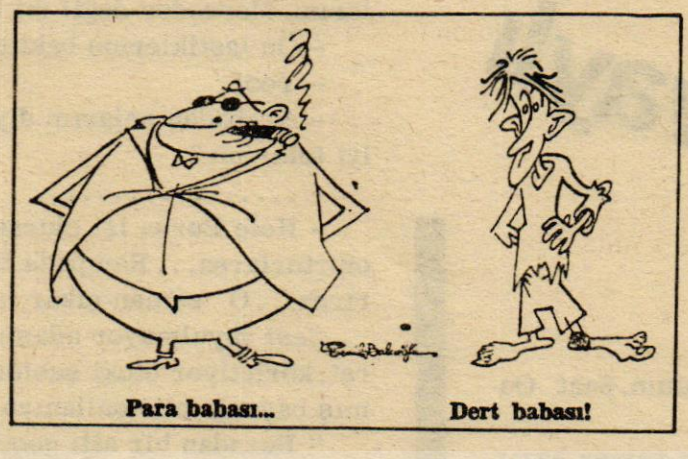

Katır bu!

Teksaslının biri, çiftliğindeki ağır işleri görsün diye, bir katır almaya karar vermişti. Aradı, taradı, sonunda, işine yarıyacak şekilde iri, kuvvetli bir katır buldu. Alışveriş sona erdiği sırada satıcı, alıcıya rica etti:

— Bakın, bu katır bildiğiniz katırlardan değildir. Çok nazik, hassas bir hayvandır. Rica ederim ona iyi muamele ediniz.

Aradan günler geçti, katır yiyip içiyor, keyfine bakıyor, ama sıra işe gelince yerinden kımıldamıyordu.

Bir süre sonra eski sahibi, katırı görmek için çiftliğe gelmişti. Besili katırın bir kenarda tembel tembel yatmakta olduğunu görünce yerden bir odun kaptı ve katıra vurmaya başladı. Katırın yeni sahibi şaşırmıştı. Sordu:

— Ne yapıyorsun yahu? Hayvanı öldüreceksin. Hani bu hayvana nezaketle davranmamı söylüyordun?...

— Öyle ama, katır bu... Önce ne iş istediğini anlatman gerek... Ben de onu yapıyorum.

Zenginliğin sırrı

Yaş gününü kutlayan genç bir milyardere nasıl zengin olduğunu sordular.

— Servet yapmaya bir güvercinle başladım, dedi.

— Kaç güvercin sattınız?

— Bir tane. Ama daima geri geldi.

Aynı hastalık

M. Durand'ın sıhhati bozulmuştu. Onu muayeneye gelen doktor son derece bozuk olan moralini görerek, biraz güç vermek amaciyle:

— Böyle üzülmeyiniz, dedi. Benim hastalığım da sizinkinin eşi...

Durand içini çekerek:

— Evet ama doktorlarımız eş değil, diye mırıldandı.

Paris'te bir tutucu

Paris'te çalışmaya karar veren genç taşralı, yola çıkmadan önce rahibe giderek:

— Muhterem peder, dedi, Paris gibi bir yerde ayda beşyüz frankla, haram yemeden, günaha girmeden iyi bir hıristiyan hayatı sürdürebilir miyim?

Peder cevap verdi:

— Korkma yavrum, ayda beşyüz frankla ne günaha girebilirsin, ne de karnını doyurursun. Dua ede, oruç tuta tam bir hıristiyan olursun.

PALAVRA YARIŞI

Köy kahvesinde bir gün Hasan Ağa isminde birisi:

— Benim bağda asmaların salkımları bu tavandan yere değer!...

Deyince hiç bozuntuya vermeden:

— Olur a, dedim. Ben de iki varil şerbet yaptım, camide mevlüt okutmak için camie götürürken elimden kayıp yere düştü ve camiin önü deniz gibi oldu. Oralarda gezen küçük çocuklardan iki tanesi boğuldu, bir ihtiyar da boğulmak üzereyken güçlükle kurtardık!...

Bunu duyan Hasan Ağa:

— O kadar şerbet olur mu?... Yalan!... dedi.

Bunun üzerine:

— Ağa o salkımı kısalt, yoksa Marmara denizini şimdi şerbet yapacağım... cevabını verdim.

YASTIK YAPACAĞIM

Garnizon içinde sırtında boru ile giden bir arakadaşa komutan sordu:

— Yahu Apo ne yapacaksın o boruyu?

— Yastık yapacağım komutanım...

— Ulan borudan yastık olur mu?

— Tabii olur... İçine saman dolduracağım...

Yaramazlar

Bir ilkokulda, derste, öğretmenin kafasına nereden atıldığı belli olmayan bir kâğıt parçası atıldı. Öğretmen hiddetle:

— Kim attı bunu? diye bağırdı.

Sınıfta ses yok, kimsenin ağzı açılmadı. Öğretmen daha büyük bir hiddetle:

— Eğer suçlu ortaya çıkmazsa, yanında oturanı cezalandıracağım, dedi.

Amerika'da zencilerle beyazlar arasında kavga çıktı. —Gazeteler—

Amerika'da siyah - beyaz kavgası...

Türkiye'de siyah - beyaz kavgası!

BİLMİŞGİLLER AİLESİ

grafik stüdyo S

BİR HİKÂYEMİZ VAR

bekir yıldız

dışı kalaylı içi vayvaylı

Trafikteyiz. Muavin çıkışını yaptırıyor arabanın. Saat On dokuz on beş.

Önümüzde bin yüz elli kilometre var. Otobüs yarışa hazırlanan atlet gibi duramıyor yerinde. Tekerlekler dönüyor. Sanki yüz metrelik bir yarışa başlayacak. Biraz daha hızlandı. Arka kapıdan atladı Muavin.

- Tamam!

Otobüs çoktan tamamdı oysa. Birkaç yüz metrede üçüncü vitese geçti. Şimdi, birkaçımız, kollarımız, ayaklarımızı, gözlerimizi şoföre katmıştık sanki. Onunla birliktik. Kıpırdanmalar, yerleşmeler de oluyor bu sıra. Önümde oturan koltukta iki arkadaş konuşuyor.

- Tuttum diyor birisi. Bu şoför iyi.
- Daha önce gittin mi?
- Gitmedim ama, anlarım ben.

Muavin eline mikrofonu alıyor. Füf, füfff...

- Kıymetli Çayırağası yolcuları... Füf, füüf...

Hayırlı yolculuklar. Allah, İstanbul-Antep arası bin yüz elli kilometreyi, füf, füf kapatmayı cümlemize nasip etsin.

- Amiiin!...
- .....
- Allahvere, diyor bu kez önümüzdeki yolcu, ezrail, kılıcını bizim üzerimizde denemez.

Omuzuna dokunuyorum.

- Kardeşim, diyorum, bu şoförün iyi olduğunu nasıl anladın sen? Merak bu ya!

Dönüyor. Kolunun birisini uzatıyor. Yarısı yok.

- Bu yollarda çok kaza atlatmışım ben diyor. Kolumun bir parçası misal. Seçerim şoförü de, otobüsü de.

Kolonya dağıtıyor Muavin. Sağlam kolunu uzatıyor o. Ben de sıramı savıyorum az sonra.

- Eee, diyorum, iyi şoför nasıl anlaşılır?
- Ben, diyor otobüsü, şoförü görmeden bilet kestirmem. Şoförün iki hususuna dikkat ederim: bir; sıska olmıyacak, ik burnu fıstık gibi olacak.

Yanımdaki konuyu başka yöne çekiyor.

- Burunlu otobüsler tarihe karıştı arkadaş.
- Sözüm otobüs üzerine değildir hemşerim. Şoförün burnu büyük olmıyacak.
- Niyeymiş? diye soruyorum.
- Şoför dediğin iki de bir, yan dikiz aynasına bakmalı: solundan geçecek arabaları kollamak için. Burnu uzun olan şoför, yolcular görür diye, hele arka koltukta avrat varsa, yana çevirmez burnunu. Sıskasına da kulak asmıyacan. Sinirden et tutmamıştır. Şoförlük serinkanlılık ister.
- Ya! diyorum, dikiz aynasından şoföre bakarken. Güzel burnu var adamın gerçekten. Zayıf da değil. Eksilen yarım kol, neler öğretirmiş insana!..

Bir kutu uzanıyor bu sıra. İçi sakız dolu. Alıyorum. Şaha kalkmış at resimleri ambalajın üzerinde de var. Yırtıyorum. Çiğnemeye başlıyorum sakızı. Yeşil yeşil çayırlar geliyor gözlerimin önüne. Yük taşımaya hazır develer, gevişgetiriyor. Sakızı çıkarıp sigaralığa bastırıyorum. Ardından koltuk arkadaşıma ve öndekilere sigara tutuyorum. Onlar, sakızlarını şaha kalkmış atlı kağıtların içinde tutuyorlar hâlâ. Belki de evlerine götürecekler...

Otobüsün arka bölümündeki lâmbaları söndürüyor şoför. Yolları daha iyi görmek istiyor anlaşılan.

- Evet, diyorum yarım kollu adama. Arabadan ben de anlarım. Mercedes değil mi bu?
- Ön lastiklerine baktın mı peki?
- Yoo!
- Arabadan anlarım diyorsun, kabak olursa lastikler, fren iyi tutar mı?
- .....
- Hele Bursa işi olursa! Kamyon motoruna, otobüs kasası oturturlarsa... Rampada bayılmasın diye yokuş aşağı kaptırırsa... O zaman çıkar işin boku...

Sesi duyulmuyor adamın. Teyp çalıştı çünkü. İçli bir hoyrat, körletiyor öteki sesleri. Mercedes 302'nin tavana asılmış bayrağı bile sallanıyor sanki...

" Buradan bir atlı geçti.
Yarama bastı geçti
Tabib yaram elleme
Yaramın vakti geçti. "

- Eee!.. diye bağırıyorum. Araba nadan bayılıyor?
- Dedim ya, kamyon motoru, Kaptırıp yokuş aşağı önüne ne gelirse sollamak ister, tepede bayılmasın diye.

Gülümsüyorum.

Muavin dolaşıyor gene. Pencereleri kapatıyor. Sesi kırmak istiyor anlaşılan. Dışarıya bakıyorum. Işıklar azalmış yolun iki yamacında, Gebze'ye kadar uzanan, atomla çalışırcasına, bacasız, dumansız fabrikaları geçmişiz.

Mercedes'imiz Bussing'i kovalıyor. Sollayacağı sıra, karşıdan bir araç yaklaşıyor. Yeniden kovalama. Kıstırdı yokuşun ortasında. Solluyoruz. Mercedes'in havalı Magirus'tan başka hiç bir otobüsten ürkmediğini biliyorum zaten.

Şoför bir düğmeye basıyor. Başucundaki lâmba, yanıp sönüyor. Muavin geliyor arkadan. Birşeyler konuşuyorlar. Az sonra iki sıra gerimde tartışma başlıyor.

- Giymem!
- Yasak diyorum.
- Ben de Antepliyim.
- Olsun.

Sağdan soldan da katılanlar oluyor tartışmaya.

- Muavin haklı hemşerim, burnumuz düştü.
- Pencereleri açın!
- Çocuk terli!
- Uzatıyorsun ama güzellikle giysene ayakkabını kardeşim.
- Çayırağası da böyle yaparsa!
- Kavun değilki koklıyalım.
- Bileti keserken dikkat etsenize.
- Yedi yüz bin liralık otobüs bu. Kokutturmam içini.

Petkim'in yanından geçiyoruz. İzmit körfezindeki balıkları öldürmüş bu fabrika. Gök tutuşmuş sanki. Kocaman bir bacadan, denize dökülen gazlar alev alev fışkırıyor şimdi.

Otobüsün radyosu, teypi susuyor. Rahat yok ama. Başka bir teyp çalışıyor.

" Çalışma mafiş mayistarof
Alman kızları bayıltarof. "

Mini etekli kızla sevgilisi kahkaha atıyor. Sol yanımdan geliyor sesin kökü. Bıyıklı birisi, dallı-pullu naylon gömleğine kravat takmış. Teyp kucağından duruyor. Pencerenin çengelinde bir fotoğraf makinası asılı. Almanya'dan geldiği yüzde bin. Sünnet karşılığında, oyuncaklar verilmiş çocuk gibi sevinçli. Teypini dinletiyor otobüstekilere. Bu kez bir konuşma:

" Vatanım, nasılsın iyi misin? Yeni vilayetin Münih'dense lâm. Ana, para postaladım sana. Oğlun Davud Kılıçkesen. Füf füf... Zeliha kız, duyuyon mu beni?.. Sesimi getiren arkadeş le 500 Mark yolluyom. Ağlama kız, seni de alecem Münih'e... Huzurunuzda Kamanlı Recep (Öksürük sesleri)

" Yeşil ördek gibi daldım göllere
Sen düşürdün beni bu hallere... "

.....

HARAM MİLYARLAR

ken, küçük bir azınlığın palazlanması bilinçlenmeyikamçılamakta, canlarını dişlerine takarak çalıştıkları halde karınlarını doyuramayanlar, yoksullaşmalarının nedenlerini araştırmaktadırlar.

Bugüne kadar toparlak sözler ve utanç verici aldatmacalarla çoğunluğu uyutan politikacının işi giderek zorlaşmaktadır. Pahalılığın devam etmesi, grev ve toplu sözleşme gibi yasal hakların rahatça kullanılamayışı, yoksullaşmayı hızlandırırken, 135 milyar liralık emek vurgunu patronlar arasında paylaşılmış ve azınlığın refahı daha da artmıştır. Bu çelişmenin toplumumuza neler getireceği belli değildir.

Devlet istatistiklerine ve bilimsel verilere dayanarak yaptığımız araştırma sonunda elde ettiğimiz rakamlara itirazı olanlar varsa kendileriyle tartışmaya hazırız İşçiler kavramalarına yardımcı olmak için onların diliyle açıklamaya çalıştığımız sonuçları unutmasınlar. 1965-1973 dönemi çalışanlar için bir yoksullaşma dönemi olmuş, bu süre içinde 135 milyar TL. , mutfaklarından ve geçimlerinden kısılarak patronun hesabına aktarılmıştır.

erken seçim

ise, bunu önleyebileceğimize güvendiğimizi söylüyorduk. "Bu güveninizi nereden alıyorsunuz, diyenlere de bu güvenimizi halktan alıyoruz" diyordu. Nitekim afyon kaçakcılığını afyonun zehir olarak kullanılmasını önleyici en etkin tedbirleri açıkladığımız zaman tek bir köylüden tepki gelmedi.

15 Temmuz günü afyon merkezinde bu konu üzerine, yaptığım konuşmada kaçakcılığı önleyebilmekte halka güveniyorum. Çünkü halkın da kaçakcılığı istemediğini biliyorum demiştim. Halk beni dünya önünde haklı çıkardı şimdi, Birleşmiş Milletlerden Amerika Birleşik Devletlerine kadar bütün dünya "Bu işi başaracağımıza inandık" diyor. Dünya önünde yüzümüzü ak eden köylümüze şükranlarımı sunarım."

ULUSAL GELİR

nir üretiminin süt üretimine kattığı ekdeğeri ulusal gelir hesabımıza alırız ve 100 liralık süt + 25 liralık peynir ek değeri = 125 lira ulusal gelir sonucunu elde ederiz.

Görüldüğü gibi her iki hesap da aynı sonucu verir ve ulusal gelir hesabında bizi iki kez hesaplama yanılgısından korur. Bunun gibi, hizmet gelirlerinin hangilerinin üretimden doğduğunu, hangilerinin transfer sonucu olduğunu saptamak da bizi bu gelirleri iki kez —hatta metafizik yöntemde yapıldığı gibi iki, üç, dört vb. kez— hesaplamaktan kurtarır. Bir toplumda 100 liralık değer yaratılmış olsun. Bu toplumun ulusal geliri budur. Ama bu 100 liranın 25 lirası üreticilere ücret olarak verir, 75 lirası da anamal sahiplerinin cebine girer. Şimdi bu 100 lira gerek üreticiler ve gerek anamalcılar tarafından doktora, bakkala, mühendise, avukata ve daha pek çok hizmet sahibine verilir ve elden ele dolaşır. Metafizik yöntem bütün bu hizmet sahibinin gelirlerini ayrı ayrı hesaplayarak ulusal gelir hesabına almakta ve 100 liralık ulusal geliri böylelikle örneğin 1000 liraya yükseltmektedir. İşte metafizik ulusal gelirle diyalektik ulusal gelir arasındaki, çok önemli ayrım buradadır.

bir emek

Yurt dışında çalışan işçilerimizin bir leşmesiyle kurulacak fabrikada 1200 işçi çalışacaktır.

Temel atma töreninde bir konuşma, yapan "BİR-EMEK" Yönetim Kurulu Başkanı Hüsamettin Ataman konuşmasının bir bölümünde aynen şöyle demiştir: "... bu amaç, Türkiye'nin ekonomik alanda dışa bağımlılıktan kurtulması, kendi ulusal sanayiimizin kendi işçi ve mühendislerimiz tarafından kurulması, ülkemizde Halk Sektörünün öncülüğü görevini yüklenmiş olmasıdır."

Yurt dışında çalışan işçilerimiz tarafından kurulacak olan BİR-EMEK Tel siz ve Televizyon Fabrikasının tüm ulusumuza hayırlı olması dileğimizdir.

İZMİR BELEDİYESİ İLE SENDİKAMIZ ARASINDA SEKİZ AYI AŞKIN BİR SÜREDEN BERİ DEVAM EDEN TOPLU SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİNİN OLUMLU SONUÇLANDIRILMASINDAN SONRA, SÖZLEŞME İMZALANMIŞTIR. FOTOĞRAFTA SENDİKAMIZ GENEL BAŞKAN YARDIMCILARINDAN ERTAN ANDAŞ, İZMİR ŞUBELERİ YÖNETİCİLERİ VE İZMİR BELEDİYE BAŞKANI İHSAN ALYANAK, SÖZLEŞMENİN İMZA TÖRENİ SIRASINDA GÖRÜLMEKTEDİRLER...

CEMİLE

ORHAN KEMAL

BU ROMAN, GRAFİK STÜDYO S REKLAM AJANSINDA RESİMLENDİRİLMİŞTİR

- Dedim..
- Kollarını burmaynan dolduracağım?
- Onu da dedim.. Şehirde konak tutacak sana dedim, seni hanım gibi köşede oturtacak dedim..

Camgöz Sadık:

- Der! dedi, dezzemin kızı taa!
- Ne dedi?
- Bir kızdı ki..
- Essahdan mı? Demek kızdı? Kâtibe yangın efendi.. Akıl diyor çek dabancanı, lan lan lan..

Camgöz lâfa karıştı:

- Kâtipin ne kabahatı var? Esas mesele kızda. Kız istemese kâtip şorda kalır.. Bunnar muhacir oğlum..Kafaları bir şeye yattı mı, töbe çeviremez sin !

Karakızın bardağı gelmişti. Deveci Halil şarap doldurdu, hep birlikte kaldırıp tokuşturduktan son ra içtiler.

Camgöz devam etti:

- ..hani biliyon mu Halil şu senin iş olmasa, onların tekmil Allahını şaşıracam amma, belimi sen büküyon ! Yoksa..O kardaşı var ya, o Sadri, onu bugün eyi bir öfelemekdi niyetim..Ulan, dayım meselâ değil mi, koskoca bir dokumahane ustası..Ona karşı ağız kullanılır mı? Dayım bir çağırdı odasına, gittim, dedim buyur dayı !Dedi böyle böyle, senin Sadri de İzmirli'nin ağzını kullandı..Ulan depem bir attı, dedim emret dayı , senin için..Dayım yahu! Ötesi var mı? Anamın ağası. Dayı demek ne demek?

Bardağa sarıldı. Ötekiler de bardaklarını aldılar, gene tokuşturup içildi .

Ağzına iri bir et parçası atan Camgöz:

- ..Belimi sen büküyon kardaş! diye devam etti, şu senin iş bir tökezsin, gör.. Bunnara acımağa gelmez..Enselerinden kör bıçaknan kesecen!

Soluk, esmer yanakları kızarmağa başlayan Karakız:

- Bacısı da bacısı da..dedi, o bacısı yokmu, kardaşından beş beter. Ağa kâtibi kovdu diye görsen, yüzünün eğrisi dizine indi. Ağaya bile çemkirdi be !
- Yoh be! Halil.
- Yaa, görsen.. Ağaya bir çemkirdi ki..

Camgöz Sadık:

- Bunnar böyle! dedi, bunnara acımaya gelmez! Sen ne yapacan, şu senin iş foslasın, bilirim ben yapacağımı!

Karakızın kebabı sıcak sıcak tüterek geldi. Ortalığa kuvvetli bir nane ve pişmiş et kokusu ya yıldı.

Bardaklar tekrar doldu, şerefe kalktı, içildi.

Ceketinin iç cebinden bütün bir on liralık çıkaran Deveci Halil:

- Yiğenim! diye seslendi.

Kebapcı koşarak geldi.

- Bize iki şişe siyah şarap daha aldırıver şurdan..
- Emret gözüm..

Karakız:

- Anlaşıldı, dedi, beni bugün zil zurna edip ortaya düşüreceksiniz..Anlaşıldı..
- Canıyın bülbülü sağ olsun bire bacı. dediler.
- Sizin de canınız sağ olsun..Pilâvdan dönen kaşığın sapı kırılsın!

ŞİİR KÖŞESİ

M.Günhan YILMAZ

YAĞMUR

Çoraplarım yamanmaktan yorgun
Delikten giren suyla
Islak mı ıslak..
Üstümde ablamın mantosu
Dudağımda gülüş
Yüzümde yağmur damlacıkları.
Elimde yemek çantası
İçinde fasulye..
Yürüyorum Atatürk Bulvarında
Delikten giren suyla..

CILIZ HAYKIRI

Uzatma ellerini sabahlarla bir-gelemem
Gelemem ölesiye bakma gözlerime
Belli ki sensiz, seninle bitecek bu özlem
Belli ki sancılarla uyanacak içimdeki bahar.
Durup durup seslenme düşünceme
Kapılara beş kilit birden vurdular
Işıkları söndürdüler karanlıktayım
Güçsüzüm-ağlamaklı-üstelik yalnızım
Örümcek ağlarıyla bağlandı ellerim
Dört duvarla çevrildi yörem
-Bana kalsa şimdi gelirim-
Yollara pusu kurdular-bekleme
Bekleme sakın gelemem.
Şu zinciri bir kırabilsem
Parça parça edebilsem pencereleri
Belki kurtulurum.
Karsız yollarda belirmese izim
Kin saçan gözler kovalamasa peşimi
Yanında olurum.
Uygar tutsaklığın bu en cılız haykırışında
Gözyaşlarımın sıcağından donacak cehennem
Gerçek seviden...
Sana ulaşan yollara
Bir avuç toz niyetine serpeceğim kendimi
-Hayvanlardan utanacaklar-
Onların utançları da içleri gibi kara
Oysaki sana ait herşey beyaz
Yine de uzatma ellerini sabahlarla bir-gelemem
Gelemem öldüresiye tutma ellerimi.

TÜRKAN İLDENİZ

ATATÜRK

Atatürk'üm iğilmiş vatan haritasına
Görmedim tunç yüzünde böylesine geceler.
Atatürk neylesin memleket yarasına
Uçup gitmiş elinden eski makbul çareler.
Nerde İstiklâl Harbinin o mutlu günleri
Türlü düşmana karşı kazanılan zaferi
Hiç sanmam öyle ağarsın bir daha tanyeri.
Atatürk'üm ben ölecek adam değildim der.
Git hemşerim, git kardeşim toprağına yüz sür
O'dur karşı kıyıdan çümlemizi düşünür.
Resimlerinde bile melûl mahzun görünür
Atatürk'üm kabrinde rahat uyumak ister.

Cahit Sıtkı TARANCI

ŞİŞEDEKİ

Şişede durduğu gibi durmaz ki kafir
Tutar insana yaşamayı sevdirir

METİN ELOĞLU